

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

ZAKLJUČNA PROJEKTNA NALOGA

MAJA SILOVŠEK

KOPER, 2011

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Zaključna projektna naloga

VSEŽIVLJENJSKO JEZIKOVNO IZOBRAŽEVANJE
NA PRIMERU PODJETJA GORENJE, D. D.,
VELENJE

Maja Silovšek

Koper, 2011

Mentor: doc. dr. Igor Rižnar

POVZETEK

Zaključna projektna naloga je sestavljena iz dveh delov. Teoretični del obravnava razliko med učenjem in izobraževanjem, razlago o pomenu vseživljenjskega učenja in izobraževanja, vseživljenjsko jezikovno izobraževanje, izobraževanje tujih jezikov skozi vzgojno-izobraževalni sistem, koristi znanja tujih jezikov za posameznike, delodajalce in gospodarstvo, vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Sloveniji in Evropski uniji ter praktične primere, kako se naučiti tuje jezike. Empirični del zajema tržno raziskavo. Njen glavni namen je ugotoviti, kolikšen je pomen znanja tujih jezikov med zaposlenimi v podjetju Gorenje, d. d., Velenje. Ključna ugotovitev zaključne projektne naloge je, da znanje tujih jezikov vpliva na uspešnost posameznika, podjetja in države.

Ključne besede: vseživljenjsko jezikovno izobraževanje, tuji jeziki, vzgojno-izobraževalni sistem, gospodarstvo, Slovenija, Evropska unija, tržna raziskava, Gorenje, d. d., Velenje

SUMMARY

This work is divided into two parts. In the theoretical part, the difference between learning and education is discussed, lifelong learning and education and lifelong language learning are dealt with. In addition, language learning in the education system, the role of languages for individuals, employers and the economy, lifelong language learning in Slovenia and the European Union are also discussed. The empirical part comprises a market research in order to find out how the employees in Gorenje Velenje see the role of foreign languages. The key finding was that the knowledge of foreign languages has an impact on the success of individuals, companies and countries.

Key words: lifelong language learning, foreign languages, education system, economy, Slovenia, European Union, market research, Gorenje Velenje

UDK: 81'24:658.3(043.2)

ZAHVALA

Najprej bi se rada zahvalila mentorju, doc. dr. Igorju Rižnarju, da me je vzel pod svoje okrilje in za vso strokovno svetovanje pri nastajanju zaključne projektne naloge.

Iskrena hvala mami in očetu, ki sta mi z ljubeznijo in potrpljenjem stala ob strani v vseh lepih in slabih trenutki, saj brez njiju ne bi bila to kar sem. Hvala za njuno finančno pomoč v času študija.

Zahvala gre tudi fantu, ki je vseskozi verjel vame in me optimistično spodbujal.

Hvala sestri za vso moralno podporo.

Hvala vsem ostalim, ki ste mi vsa ta leta stali ob strani.

VSEBINA

1	Uvod.....	1
1.1	Opredelitev obravnavanega problema in teoretična izhodišča.....	1
1.2	Namen in cilji projektne naloge	2
1.3	Metode za doseganje ciljev projektne naloge	3
1.4	Predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu.....	3
2	Vseživljenjsko izobraževanje	4
2.1	Izobraževanje in učenje	4
2.2	Pomen vseživljenjskega učenja.....	4
2.3	Pomen vseživljenjskega izobraževanja	5
3	Pomen znanja tujih jezikov	6
4	Tuji jeziki skozi vzgojno-izobraževalni sistem	7
4.1	Tuji jeziki v vrtcih	7
4.2	Tuji jeziki v osnovnih šolah	8
4.3	Tuji jeziki v srednjih šolah	9
4.4	Tuji jeziki v višjih šolah	9
4.5	Tuji jeziki v visokem šolstvu	9
4.6	Tuji jeziki na univerzah.....	10
4.7	Izobraževanje tujih jezikov med odraslimi	10
4.8	Usposabljanje učiteljev tujih jezikov	11
5	Koristi znanja tujih jezikov	12
5.1	Koristi znanja tujih jezikov za posameznike.....	12
5.2	Koristi znanja tujih jezikov za delodajalce	12
5.3	Koristi znanja tujih jezikov za gospodarstvo	12
6	Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje	14
6.1	Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Republiki Sloveniji.....	14
6.2	Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Evropski uniji	14
6.2.1	Socrates	15
6.2.2	Leonardo da Vinci.....	16
6.2.3	Evropski znak.....	16
6.2.4	Drugi programi	17
7	Drugi načini učenja tujih jezikov.....	18
7.1	Tečaji tujih jezikov	18
7.2	Jezikovna potovanja	18
7.3	Au-pair	19
7.4	Metoda vlivanja znanja v glavo	19
7.5	Samostojno učenje tujih jezikov	20
8	Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje na primeru podjetja Gorenje, d. d., Velenje	22

8.1	Osnovni podatki podjetja Gorenje, d. d., Velenje	22
8.2	Smotri, vizija, poslanstvo	22
9	Raziskava	24
9.1	Nameni in cilji raziskave	24
9.2	Zastavljene hipoteze	24
9.3	Načrt raziskave	25
9.3.1	Metoda pridobivanja in zbiranja podatkov	25
9.3.2	Načrt vzorčenja	25
9.3.3	Raziskovalne metode	25
9.4	Priprava in analiza podatkov	25
9.4.1	Podatki o vzorcu	25
9.4.2	Analiza podatkov	26
9.4.3	Rezultati raziskave	45
9.5	Preverjanje hipotez	45
10	Sklep	48
	Viri in literatura	51
	Priloge.....	55

PREGLEDNICE

Preglednica 1: Pomembnost znanja tujih jezikov	26
Preglednica 2: Današnji poudarek na znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo	27
Preglednica 3: Razlogi za manjše zahteve po znanju tujih jezikov v preteklosti.....	28
Preglednica 4: Število aktivno govorečih tujih jezikov	30
Preglednica 5: Najhitrejši način učenja tujega jezika.....	31
Preglednica 6: Uporabnost znanja tujih jezikov pri delu	33
Preglednica 7: Udeleženosť pri tečajih tujih jezikov	34
Preglednica 8: Tečajji tujih jezikov z vidika učinkovitosti podjetja	35
Preglednica 9: Evropska sredstva.....	36
Preglednica 10: Pogostost črpanja evropskih sredstev.....	37
Preglednica 11: Zaposleni z znanjem tujega jezika predstavljajo prednost za podjetje.....	38
Preglednica 12: Pomembnost vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja	39
Preglednica 13: Učenje tujih jezikov za osebne potrebe.....	40
Preglednica 14: Spol.....	41
Preglednica 15: Starost.....	42
Preglednica 16: Izobrazba	43
Preglednica 17: Status	44

SLIKE

Slika 1: Metoda vliivanja znanja v glavo	20
Slika 2: Samostojno učenje tujih jezikov	21
Slika 3: Pomembnost znanja tujih jezikov	26
Slika 4: Današnji poudarek na znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo.....	27
Slika 5: Razlogi za manjše zahteve po znanju tujih jezikov v preteklosti	29
Slika 6: Število aktivno govorečih tujih jezikov	30
Slika 7: Najhitrejši način učenja tujega jezika	32
Slika 8: Uporabnost znanja tujih jezikov pri delu	33
Slika 9: Udeleženosť pri tečajih tujih jezikov.....	34
Slika 10: Tečajji tujih jezikov z vidika učinkovitosti podjetja.....	35
Slika 11: Evropska sredstva	36
Slika 12: Pogostost črpanja evropskih sredstev	37
Slika 13: Zaposleni z znanjem tujega jezika predstavljajo prednost za podjetje	38
Slika 14: Pomembnost vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja.....	39
Slika 15: Učenje tujih jezikov za osebne potrebe	40
Slika 16: Spol	41
Slika 17: Starost	42
Slika 18: Izobrazba.....	43

1 UVOD

»Opustite misel, da naj bi se učili le otroci. Učite se toliko časa, dokler se lahko še česa naučite, torej vse življenje,« meni Henry L. Doherty (Tuš 2009).

Jelenc (1996, 11) poudarja, da je izobraževanje dejavnost, ki poteka vsa obdobja človekovega življenja. Človek se začne učiti v otroštvu, nadaljuje v obdobju mladostništva, vse dotlej, ko izstopi iz sistema rednega izobraževanja. Vendar se takrat učenje ne konča, saj posameznik potrebuje novo znanje ves čas.

Vseživljenjsko učenje poteka skozi vse življenje. Lepšina (2008) ugotavlja, da je vseživljenjsko učenje dejavnost, ki zajema vse oblike učenja. Formalno, neformalno in aformalno ter naključno ali priložnostno.

Milinkovič (2007) pravi, da vseživljenjsko učenje poteka v različnih učnih okoliščinah, in sicer od rojstva prek otroštva in odraslosti do konca življenja, s ciljem, da se izboljšajo posameznikovo znanje in spretnosti. Z učenjem se pridobivajo tudi značajske poteze, vrednote, interesi, odnos do sebe in drugih ter druge osebne lastnosti. Tako zasnovano vseživljenjsko izobraževanje in učenje ima dve razsežnosti:

- razsežnost trajanja, ki označuje, da se učimo od »zibelke do groba«;
- razsežnost širine, ki označuje, da se učimo povsod in karkoli; ne samo v šoli, temveč tudi v vsakdanjem življenju.

»Znanje je naše največje bogastvo, ki nam ga nihče ne more ukrasti ali vzeti. Kakršnokoli znanje, izobrazba, tečaj, veščina ali spretnost predstavlja dodano vrednost za posameznika, posledično pa tudi za podjetje oziroma ustanovo.« (Albreht 2008) V sodobni družbi znanje hitro zastareva, zato je nenehno učenje nujno. Z vidika posameznika je učenje nujno za njegovo konkurenčnost na trgu dela, za njegov osebni razvoj in zaradi socialne vključenosti. Z vidika družbe kot celote pa za ekonomski in socialni razvoj. Izobrazba je tako ekonomska kot tudi družbena dobrina.

Učenje jezikov je lahko vseživljenjska in prijetna dejavnost ter prinaša številne koristi, od osebnega razvoja in novih poklicnih priložnosti do lažjega potovanja. Začeti se mora čim bolj zgodaj, v rani mladosti, in se nadaljevati skozi vse življenje.

1.1 Opredelitev obravnavanega problema in teoretična izhodišča

V projektni nalogi bom obravnavala problem premajhnega zavedanja pomembnosti znanja tujih jezikov, predvsem pa, da se izobraževanje jezikov ne konča ob koncu rednega šolanja, temveč se nadaljuje skozi vse življenje. Pomembno je, da se učenje tujih jezikov prične čim bolj zgodaj in se nadaljuje skozi šolanje ter kasneje skozi službovanje.

Znanje tujih jezikov ni pomembno samo zaradi različnih poklicev, temveč tudi zaradi osebne in duhovne obogatitve vsakega posameznika. Prav tako pa je znanje tujih jezikov v današnjem času vse bolj cenjeno.

Podjetja, katerih zaposleni obvladujejo enega ali več tujih jezikov, imajo konkurenčno prednost pred tistimi, katerih delavci nimajo takega znanja. Zatorej za njih ni bojazni, da bi izgubili kakšen posel zaradi napačnega razumevanja oziroma zaradi neučinkovitega tujejezičnega sporazumevanja.

Vse to se navezuje tudi na Slovenijo, ki mora biti zaradi svoje majhnosti in nerazumljenosti našega maternega jezika v tujini ter vse večji globalizaciji sveta bolj odprta do spodbujanja učenja različnih jezikov. Glede na to, kako so padale in še padajo meje po Evropi z združevanjem držav v Evropsko unijo, tako bi morale padati tudi meje medsebojnega nerazumevanja zaradi različno govorečih skupnosti. Evropa bi morala to jezikovno raznolikost spremeniti sebi v korist, sočasno pa spodbujati medsebojno razumljenost. Eden od načinov prispevanja Evropske unije k večjemu ozaveščanju o jezikovni raznolikosti je Evropsko jezikovno priznanje.¹

1.2 Namen in cilji projektne naloge

Namen projektne naloge je ugotoviti, kako naša država in Evropska unija skrbita za vseživljenjsko jezikovno izobraževanje ljudi.

Cilji teoretičnega dela naloge so:

- predstaviti razliko med pojmom učenje in izobraževanje;
- podati razlago o pomenu vseživljenjskega učenja;
- podati razlago o pomenu vseživljenjskega izobraževanja;
- predstaviti vseživljenjsko jezikovno izobraževanje;
- predstaviti izobraževanje tujih jezikov skozi vzgojno-izobraževalni sistem;
- predstaviti koristi znanja tujih jezikov za posameznike, delodajalce in gospodarstvo;
- predstaviti vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Republiki Sloveniji in Evropski uniji;
- podati primere, kako se najbolje naučiti tuje jezike.

¹ »Evropsko jezikovno priznanje (EJP) je nagrada, ki se podeljuje najbolj inovativnim projektom na področju poučevanja in učenja jezikov. Je pobuda Evropske unije, ki prispeva k večjemu ozaveščanju o jezikovni raznolikosti v Evropi.« (CMEPIUS 2011)

Cilji empiričnega dela naloge so:

- na primeru podjetja Gorenje, d. d., Velenje (v nadaljevanju Gorenje, d. d.) s pomočjo anketiranja zaposlenih ugotoviti pomembnost vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja v podjetju;
- ugotoviti, koliko zaposleni potrebujejo znanje tujih jezikov pri svojem delu v podjetju;
- ugotoviti, koliko zaposlenih se udeležuje tečajev tujih jezikov, ki jih organizira podjetje;
- ugotoviti, če jezikovni tečaji in posledično znanje tujih jezikov pripomorejo k učinkovitosti podjetja;
- ugotoviti, koliko so zaposleni seznanjeni z obstojem evropskih sredstev, ki jih delodajalci dobijo za podpiranje izobraževanja tujih jezikov za svoje zaposlene;
- ugotoviti, koliko zaposlenih se izobražuje tuje jezike na lastno pest za osebno rast.

Cilj naloge je opozoriti na dejstvo, da je znanje tujih jezikov čedalje bolj pomembno, tako za posameznike kot tudi za izvozno naravnana podjetja.

1.3 Metode za doseganje ciljev projektne naloge

V teoretičnem delu projektne naloge sem uporabila metodo analize in sinteze, pri čemer sem preučila domačo in tujo literaturo, predvsem v elektronski obliki, ki se nanaša na jezikovno izobraževanje v naši državi in v Evropski uniji ter povzetke dosedanjih raziskav in sklepov. Poleg tega sem za pridobitev podatkov pisala na različne institucije, kot so Ministrstvo za šolstvo in šport, Andragoški center Republike Slovenije in Slovensko društvo učiteljev tujega strokovnega jezika.

V empiričnem delu projektne naloge sem izvedla kvantitativno raziskavo. Uporabila sem metodo anketiranja, s čimer sem pridobila osnovne podatke. Anketo sem izvedla med 120 zaposlenimi v podjetju Gorenje, d. d. Nato sem podatke analizirala in iz njih izpeljala določene smernice in zaključke. Na podlagi pridobljenih rezultatov sem zastavljene hipoteze potrdila ali ovrgla. Dobljeni rezultati so prikazani tabelarno in grafično.

1.4 Predpostavke in omejitve pri obravnavanem problemu

Predpostavljam, da se Slovenija in Evropska unija zavedata pomena in vloge, ki jo ima znanje tujih jezikov za posameznike, zaposlene v podjetjih in za podjetja sama ter, da so ljudje, ki ne znajo nobenega tujega jezika prikrajšani za poslovne in osebne priložnosti. Veliko je ljudi, ki zaradi slabega znanja tujih jezikov izgubljajo svoje delo, ali pa imajo onemogočeno napredovanje na boljša delovna mesta. Znanje tujih jezikov je izredno pomembno, česar bi se morali zavedati že od otroštva naprej. Pri raziskovanju obravnavane tematike sem naletela na omejitve, predvsem v zvezi z dostopnostjo literature, saj je večina literature v elektronski obliki, v obliki člankov, nekaj pa jih je tudi v angleščini.

2 VSEŽIVLJENJSKO IZOBRAŽEVANJE

2.1 Izobraževanje in učenje

»Izobraževanje in učenje sta sorodni dejavnosti, ki se med seboj razlikujeta.« (Turk 2009)

Lepšina (2008) poudarja, da sta vloga in dejavnost posameznika pri izobraževanju določeni od zunaj. V ospredju je pridobivanje znanja, spretnosti, navad itn. ali učenje med procesom, ki je praviloma uradno opredeljeno s cilji, strukturirano, predmetno usmerjeno in organizirano od zunaj. Proces se strokovno organizira in nadzoruje s poukom in učiteljem. Ta proces pomembno določajo družbene okoliščine in potrebe. Meni tudi (prav tam), da je pri učenju poudarjen antropološki kontekst, pri katerem je v ospredju posameznik. Učenje temelji na njegovih potrebah in lastni dejavnosti, kar pa ne pomeni, da v procesu niso upoštevane tudi družbene potrebe. Učenje poteka povsod ter zajema vse položaje, okoliščine in priložnosti. Vsebine se prepletajo in niso tako načrtno usmerjene na predmet. Učenje je del življenja, je prožno in traja vse življenje. Učimo pa se ne le samo pod strokovnim vodstvom temveč tudi drug od drugega. Učenje lahko glede na dejavno vlogo subjekta in način organiziranosti dejavnosti delimo na dve področji, in sicer na organizirano in priložnostno.

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (2007) navaja, da je organizirano učenje oziroma izobraževanje, pri katerem posameznik ali skupina prevzame poglavitno odgovornost za načrtovanje, izpeljavo in ovrednotenje svojega učenja ali izobraževanja, pri tem mu lahko pomagajo druge osebe ali ustanove. Priložnostnemu učenju lahko drugače rečemo tudi vzporedno učenje. Gre za učenje z delom in je eno najbolj učinkovitih oblik učenja. Kot primer ukvarjanje s kakšnim hobijem, ali ko komu pomagamo pri opravih itn. Samega učenja se pogosto ne zavedamo, pridobljene izkušnje in znanje pa ostanejo.

Bistvena razlika med izobraževanjem in učenjem je, da je izobraževanje vedno ciljno definirano, učenje pa ne. Obstaja nevarnost, da bi bilo učenje razumljeno kot kakršna koli racionalna komunikacija človeka s svetom. »Pomembnejše je govoriti o permanentnem/vseživljenjskem izobraževanju, kakor o vseživljenjskem učenju,« ugotavlja Jelenc (1998, 19).

2.2 Pomen vseživljenjskega učenja

»V širšem pomenu je vseživljenjsko učenje generični pojem, ki označuje celoten proces kulture človekovega učenja. Obsega vse oblike razvijanja človekovih spretnosti in stališč na vseživljenjski podlagi, pojavlja pa se lahko v institucionaliziranih razmerah ali kot naravna sestavina življenja.« (Dohmen 1996, 20)

»Vseživljenjsko učenje je razvoj človeških zmožnosti z nenehnim podpiranjem, ki vzpodbuja posameznike in jim daje moč, da si pridobijo znanje, vrednote, spretnost in razumevanje, ki jih bodo potrebovali vse življenje in jih uporabljali z zaupanjem, ustvarjalnostjo in veseljem v vseh vlogah, okoliščinah in okoljih.« (Longworth 1995, 6)

Lepšina (2008) navaja, da je vsebina strategije vseživljenjskega učenja, ki jo določa deset strateških jeder, s katerimi udejanjamo poglobitve razsežnosti vseživljenjskega učenja:

- povezanost in prepletenost vseh zvrsti, vsebin, oblik in namembnosti učenja;
- pomembnost in upoštevanje vseh možnosti učenja;
- učenje skozi vse življenje;
- učenje v vsej širini in razsežnosti življenja;
- raznovrstnost, gibljivost izpeljave učenja, pestrost;
- učenje za potrebe dela;
- učenje za potrebe lokalne skupnosti;
- učenje po meri osebe, ki se uči, spodbude in dostopnost učenja;
- ugotavljanje in potrjevanje znanja;
- svetovalna pomoč osebam, ki se učijo.

Vseživljenjsko učenje je naloga celotne družbe, zato se morajo razvijati kvalitetni izobraževalni programi, ki bodo vključili koncept vseživljenjskega izobraževanja. Znanje je nevidni kapital.

2.3 Pomen vseživljenjskega izobraževanja

Vseživljenjsko izobraževanje predstavlja pomemben dejavnik sodobne družbe in njene prihodnosti. Pridobivanje znanja in oblikovanje družbenih vrednot ter norm skozi vse življenje pomembno vplivajo na oblikovanje družbenega statusa posameznika. Različna stopnja pridobljene izobrazbe in različne možnosti za njeno pridobivanje kažejo na rastoče pojave družbene neenakosti.

Lepšina (2008) ugotavlja: »Najpogostejše motivacije za vseživljenjsko izobraževanje so osebna rast, osebna sreča, uspešno delovanje in zadovoljstvo. Izobraževanja ni nikoli dovolj, saj vseživljenjsko učenje in učinkovito izobraževanje postajata ključ za najkonkurenčnejšo na znanju temelječo ekonomijo.«

3 POMEN ZNANJA TUJIH JEZIKOV

Jezik je temeljno orodje za družbeno organizacijo in identiteto posameznika.

Palčič (2005) meni, da je z uveljavitvijo internacionalizacije poslovanja, z vstopom Slovenije v Evropsko unijo ter z vsemi prisotnimi in na novo vstopajočimi tujimi podjetji pri nas, znanje tujih jezikov postalo ne več samo prednost temveč nuja.« Poudarja tudi (prav tam), da v preteklosti ni bilo velike potrebe po znanju tujih jezikov, vendar so kljub temu nekateri posamezniki čutili potrebo po učenju in izobraževanju le-teh.

V današnjem času, v času svetovne globalizacije, znanje tujih jezikov pripomore k boljši komunikaciji med državami, organizacijami, drugimi integracijami in med posamezniki. »Tuj jezik ni več le eden od ciljev uspešnega študija, marveč je nujna komponenta uspešnega poklicnega dela,« ugotavlja Palčič (2005). Znanje tujega jezika nas dela mnogo bolj dovzetne za nove izzive in nam odpira boljše možnosti za zaposlitev.

4 TUJI JEZIKI SKOZI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI SISTEM

Vzgoja in izobraževanje je v Republiki Sloveniji razvit sistem. Začenja se s predšolsko vzgojo v javnih in zasebnih vrtcih, na samem vrhu pa so univerze z doktorskim študijem. Brez znanja tujih jezikov si danes skoraj ne moremo več predstavljati našega nemotenega vsakdana. Zato tuji jeziki zavzemajo zelo veliko mesto v vzgojno-izobraževalnem sistemu.

4.1 Tuji jeziki v vrtcih

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. a) v naslednjih stavkih navaja definicijo vrtcev:

Predšolsko vzgojo v vrtcih izvajajo javni in zasebni vrtci. V vrtece se vključujejo otroci, ko dopolnijo starost enajst mesecev do vstopa v šolo. Glavni cilji vrtca so pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroke, izboljšanje kakovosti življenja družin in otrok ter ustvarjanje možnosti za otrokov celostni razvoj.

Hozjan (2008a) meni, da znanje prinese bogastvo uma in lagodnost bivanja. Znanje ni samoumevno, zato se je treba zanj potruditi. Dobro in temeljito znanje je tisto, ki določi zmagovalce v času tekmovalnosti. Z intenzivnim učenjem je potrebno začeti že v otroštvu, saj so takrat naši možgani bolj dovzetni za sprejemanje in si zato posledično stvari dosti hitreje zapomnimo.

Indijanski pregovor pravi: »Kar je naučeno v mladosti, je vklesano v kamen.« Zato je najbolj pomembno, da se tuje jezike začnemo učiti čim bolj zgodaj.

Hozjan (2008a) ugotavlja tudi, da je razlogov za zgodnje učenje tujih jezikov veliko. Poleg hitrejšega učenja je bistveno, da zgodnje učenje vpliva na razvoj intelektualne rasti otroka, dinamičnosti pri mišljenju, večji posluš pri ostalih jezikih in boljše zavedanje maternega jezika. »Otroci naj bi se jezike začeli učiti že med drugim in šestim letom, saj so takrat najdojemljivejši.« (Čakarun 2010) M. Č. (2010) poudarja, da so psihološke raziskave pokazale, da zgodnje učenje tujega jezika pozitivno vpliva na otrokov govorni, spoznavni in osebni razvoj ter uspešnost v šoli. Čakarun (2010) navaja, da so raziskave pokazale tudi, da se mlajši otroci lažje učijo tujih jezikov, ker še nimajo slabih izkušenj in strahu ter so veliko bolj intuitivni od starejših otrok. »Dejstvo je, da se otrokov govor najbolj intenzivno razvija v obdobju dojenčka in malčka (od rojstva do treh let) in v obdobju zgodnjega otroštva (od treh do šestih let),« ugotavlja M. Č. (2010). Čakarun (2010) še navaja, da imajo poleg tega otroški možgani dvakrat več sinaps kot možgani odraslega.

»Učenje tujega jezika v zgodnjem otroštvu pomaga v razvoju možganske skorje in spodbuja splošno inteligenco, kar se vidi kasneje pri boljših rezultatih preverjanj znanja in v lažjem napredovanju v življenju.« (Čakarun 2010).

Najpomembneje za zgodnje učenje tujega jezika je, da se otrok z jezikom čim bolj nepretrgoma srečuje tudi v zgodnejšem šolskem obdobju in kasneje, saj je kontinuiteta učenja ključnega pomena.

4.2 Tuji jeziki v osnovnih šolah

Slovenske šolske oblasti se zavedajo, da je znanje tujih jezikov nadvse pomembno, zato so se zavzele za zgodnje poučevanje le-teh. Učenci v osnovnih šolah začnejo z učenjem prvega tujega jezika v četrtem razredu. To je pri približno devetih letih, kar pa je v primerjavi z drugimi evropskimi državami precej pozno. Ravno zaradi tega pa veliko osnovnih šol ponuja tečaje tujih jezikov v prvem vzgojno-izobraževalnem obdobju v lastni režiji ali v organizaciji privatnih jezikovnih šol. »Skoraj 14.000 učencev v prvih treh razredih osnovne šole obiskuje tečaj tujega jezika.« (Kač 2009a, 10) Slabosti teh jezikovnih tečajev so, da jih morajo financirati ali pa vsaj sofinancirati starši, kar pomeni, da so nekateri otroci, ne glede na svoje želje, zmožnosti in ambicije, diskriminirani zaradi svojega socialnega statusa.

Kač (2009a, 1) meni, da je obvezni drugi tuj jezik v osnovni šoli nuja na poti do večjezičnosti ter priložnost za oblikovanje šolske politike učenja jezikov. Leta 2008 je bil v skladu z zakonom sprejet Pravilnik o postopnem uvajanju obveznega drugega tujega jezika v osnovne šole (Kač 2009b, 2):

- v šolskem letu 2008/09 so šole začele izvajati pouk drugega tujega jezika za učence 7. razreda največ 10 odstotkov šol;
- v šolskem letu 2009/10 so začele izvajati pouk drugega tujega jezika za učence 7. razreda še največ 20 odstotkov šol;
- v šolskem letu 2010/11 začne izvajati pouk drugega tujega jezika za učence 7. razreda vsako leto še največ 30 odstotkov šol od skupnega števila šol;
- v šolskem letu 2011/12 začnejo izvajati pouk drugega tujega jezika za učence 7. razreda vse osnovne šole v Republiki Sloveniji.

»Pri prvem tujem jeziku prevladuje angleščina, saj si jo kot prvi tuji jezik izbere kar 85 odstotkov učencev, nemščino pa samo petnajst odstotkov.« (Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg b. l.) Med druge tuje jezike pa spadajo angleščina, nemščina, italijanščina, madžarščina, hrvaščina in francoščina.

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. b) navaja, da sprememba 16. člena v Zakonu o osnovni šoli, določa obvezne predmete, ki jih mora šola izvajati za vse učence, uvaja drugi tuji jezik kot obvezni predmet in s tem sledi sklepu Evropskega sveta iz marca 2002 v Barceloni, ki je izrazil zahtevo po neprestanem prizadevanju izboljšati temeljne veščine, še posebej s poučevanjem najmanj dveh tujih jezikov že v najzgodnejši dobi.

4.3 Tuji jeziki v srednjih šolah

Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg (b. l.) navaja, da pri srednjih poklicnih in strokovnih šolah traja šolanje štiri leta. Dijaki se učijo drugega tujega jezika samo v nekaterih strokovnih programih, medtem ko se v poklicnih šolah učijo samo en tuj jezik. Na poklicni maturi imajo dijaki možnost izbire med tujim jezikom (angleščino, nemščino ali italijanščino) in matematiko. V gimnazijah pa je drugi tuji jezik del programa. Lahko je nadaljevanje pouka iz osnovne šole ali pa se začne na začetni ravni v obsegu 420 ur. Obstaja pa tudi obvezni izbirni predmet, kjer imajo možnost izbire tretjega tujega jezika. Ministrstvo je predvidelo sredstva za spodbujanje večje ponudbe tujih jezikov v šolah. Šole zato dobijo posebna sredstva za organiziranje pouka za manjše skupine za redke jezike. To administrativno in finančno zelo zahtevno sredstvo je dokaz o velikem interesu oblasti po poučevanju tujih jezikov.

4.4 Tuji jeziki v višjih šolah

Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg (b. l.) poudarja, da se strokovni tuji jezik večinoma izvaja v prvem letniku, v drugem letniku pa se izvaja le v posameznih programih kot obvezni ali izbirni predmet. Uradno število predpisanih ur tujega jezika stroke je zavidljivo in omogoča le doseganje cilja, da študent razvije znanje splošnega in strokovnega tujega jezika za najmanj eno stopnjo. Majhno je tudi število tujih jezikov, ki jih predvidevajo učni načrti. Velika večina programov vsebuje en tuj jezik stroke. Študenti prav tako nimajo velike izbire tujih jezikov, najpogosteje se lahko odločajo le med angleščino in nemščino kot obveznim ali kot obveznim izbirnim predmetom.

4.5 Tuji jeziki v visokem šolstvu

Tukaj bom za primer navedla svojo šolo, Fakulteto za management (v nadaljevanju FM). Obiskujem visokošolski strokovni študijski program, kjer so v prvem letniku na voljo trije tuji poslovni jeziki. Poslovna angleščina 1, Poslovna italijanščina 1 ali Poslovna nemščina 1. Študent si pred začetkom šolanja izbere en tuj jezik, glede na svoje znanje in glede na jezik, ki ga je imel v srednji šoli. Število ur, namenjenih tujemu jeziku v prvem letniku, je 30 ur za predavanje ter 30 ur za vaje.

Tako kot v prvem letniku je tudi v drugem letniku obvezen en tuj jezik. Na izbiro so isti trije jeziki navedeni v prvem odstavku, vendar v drugem letniku ne izbiraš jezika, temveč se prenese jezik, ki si ga imel v prvem letniku. Tudi tukaj je 30 ur namenjenih predavanju in 30 ur vajam oz. seminarskim vajam.

V tretjem letniku pa tuji jezik ni več obvezen predmet, ampak si ga lahko študent izbere samo kot izbirni predmet. Za predavanje je namenjenih 30 ur in za vaje 20 ur. Kadar pa fakulteta razpiše modul »Tuji poslovni jeziki«, ima študent v okviru tega modula, na voljo šest

predmetov: Osnove poslovne angleščine, Osnove poslovne italijanščine, Osnove poslovne nemščine, Poslovna angleščina 3, Poslovna italijanščina 3 in Poslovna nemščina 3. Od teh predmetov si študent izbere tri, ki jih bo študiral v tretjem letniku.

Ker fakulteta deluje po bolonjskem sistemu, ima vsak predmet tudi kreditne točke. Tako imajo tuji jeziki šest kreditnih točk, kar je najmanjše možno število točk za predmete na fakulteti. Sama sem tudi v tretjem letniku izbrala za izbirni predmet Poslovno angleščino 3, saj se zavedam, da je znanje tujih jezikov čedalje bolj pomembno, tako na osebnem kot tudi na poslovnem področju.

Če povzamem ugotovitve, je tuj jezik v visoki šoli obvezen samo v prvih dveh letnikih, in še to v zelo skromnem številu ur, kar je za današnji čas premalo. Podobnega mnenja je tudi moj mentor doc. dr. Igor Rižnar, ki je v začetku februarja 2010 v Ljubljani obiskal konferenco z naslovom Izzivi jezika stroke v 21. stoletju. Konferenco je organiziralo Slovensko društvo učiteljev tujega strokovnega jezika. V svojem članku je Rižnar (2010) zapisal, da je bolonjska reforma prinesla v povprečju 30 odstotkov manj ur tujega jezika in da so kreditne točke v nekaterih primerih pomenile zmanjšanje števila kontaktnih ur s študenti. Prav tako pa po podatkih, ki so bili predstavljeni na konferenci, 14,5 odstotka visokih šol v svojem programu nima tujega jezika, na 29 odstotkih visokih šol pa je edini tuj jezik angleščina.

4.6 Tuji jeziki na univerzah

»Programe na univerzah oblikujejo učitelji na podlagi potreb posameznih fakultet. Število ur, ki so namenjene učenju jezikov, je zelo raznoliko. Obsega od 45 do 240 ur.« (Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg b. l.)

Na FM imajo študenti, ki obiskujejo univerzitetni študijski program, enako število ur tujih jezikov v vseh letnikih, kot ga ima visokošolski strokovni program. In sicer, v prvih dveh letnikih je 30 ur namenjenih za predavanja in 30 ur za vaje, v zadnjem, tretjem letniku, kjer se tuj jezik izvaja kot izbirni predmet, pa 30 ur za predavanja in 20 ur za vaje.

4.7 Izobraževanje tujih jezikov med odraslimi

»Izobraževanje tujih jezikov odraslih obsega izobraževanje, izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki so izpolnile šolsko obveznost in si želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti znanje, pri tem pa nimajo statusa učenca, dijaka ali študenta.« (Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje b. l.)

Izobraževanje odraslih je ključna komponenta vseživljenjskega izobraževanja. Pri vseživljenjskem izobraževanju je definicija učenja jezikov na področju odraslih danes veliko širša kot v preteklosti. Učenje jezika je namenjeno vsem državljanom, za vse življenje in je

ključna življenjska veščina. Odrasli lahko imajo za učenje tujih jezikov različne motivacije, in sicer od prostočasne dejavnosti, poklicnega razvoja, selitve, do družinskih razlogov. Vsakega odraslega je potrebno spodbujati k učenju tujih jezikov. Prav tako pa bi jim delodajalci morali to omogočiti, saj bi vsak delavec moral imeti možnost za izboljšanje jezikovnih spretnosti ne glede na svoje poklicno življenje. Kulturne dejavnosti, ki vsebujejo tujo glasbo, literaturo ali filme, počitnice v tujini, dejavnosti v partnerskih mestih, prostovoljne dejavnosti v tujini, prav tako lahko spodbujajo učenje o drugih kulturah in jezikih.

Odrasli se jezike lahko učijo na različnih mestih in na različne načine, in sicer v tradicionalnih »večernih šolah«, na usposabljanju na delovnem mestu, v jezikovnih šolah in tudi na neuradnih in družabnih srečanjih.

Pri izobraževanju odraslih je zelo pomembna dejavnost ljudskih univerz. Tukaj je področje tujih jezikov še posebej razvito. Tečajji so plačljivi, udeležujejo pa se jih predvsem odrasli, ki želijo pridobiti poklicne kompetence in se učiti tuje jezike. Izbira jezikov je večja kot v vzgojno-izobraževalnem sistemu. Izmed vseh že znanih jezikov obstajajo tudi tečajji arabščine, ruščine, kitajščine, portugalsščine ...

4.8 Usposabljanje učiteljev tujih jezikov

Učitelji jezika imajo na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja pomembno vlogo pri ustvarjanju in vzdrževanju jezikom prijaznega okolja, zato šolske oblasti dajejo velik poudarek na usposabljanju le-teh. Pouk tujega jezika je kvaliteten samo v primeru, kadar ga poučujejo dobro usposobljeni učitelji.

Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg (b. l.) poudarja, da se začetno teoretično usposabljanje začne na univerzah, kasnejše začetno praktično usposabljanje pa je predvideno v trajanju enega leta z desetimi meseci praktičnega dela, vendar samo za učitelje, ki so vključeni v program. Vloga stalnega strokovnega izpopolnjevanja je priznana. Učitelji morajo opraviti 40 ur izpopolnjevanja letno. Te programe učitelji sami izberejo v katalogu stalnega strokovnega izpopolnjevanja in so brezplačni. Kljub temu, da bi šole morale omogočiti učiteljem 40 ur izpopolnjevanja, pogosto ravnatelji ne dajo potrebnega dovoljenja. Usposabljanje, ki poteka v obliki seminarjev, ocenjuje udeleženci. Seminarji uresničujejo določene cilje in težijo k ohranjanju dobre ravni poklicne usposobljenosti učiteljev.

Moje mnenje je, da bi se vsi učitelji tujih jezikov morali redno usposablјati, saj se s tem posledično poveča kakovost poučevanja, kar je zelo pomembno. Učitelj tujega jezika svoj jezik prav gotovo obvlada, vendar ga mora znati tudi dobro interpretirati slušateljem, da le-ti od njegovega predavanja odnesejo največ, da pritegne njihovo pozornost ter da jih motivira za učenje.

5 KORISTI ZNANJA TUJIH JEZIKOV

5.1 Koristi znanja tujih jezikov za posameznike

Učenje novega jezika je dobra »telovadba za možgane«, saj spodbuja njihovo delovanje ter krepi spomin in sposobnost razmišljanja. Učenje tujega jezika je pomembno, saj posameznik z učenjem spozna nove pojme, ki morda ne obstajajo v maternem jeziku. Z znanjem tujega jezika je tudi potovanje v tujino bolj doživeto in zanimivo. Celo osnovno znanje tujega jezika lahko popotnikom pomaga bolje razumeti kulturo dežele, ki jo obišče in pripomore k boljšemu sporazumevanju z domačini. Znanje jezikov povečuje posameznikovo samozavest, lajša sobivanje različnih jezikovnih skupin v sodobni večkulturni družbi, povečuje mobilnost posameznikov in širi možnosti zaposlitve tako doma kot tudi v tujini.

5.2 Koristi znanja tujih jezikov za delodajalce

»Jeziki pomenijo posel.« (Europa 2007) Ker je v globalnem svetu vse več mednarodnega sodelovanja in komuniciranja, raste potreba po znanju tujih jezikov. Znanje tujega jezika je postalo nujen pogoj za iskalce zaposlitve in hkrati prednost za delo na različnih področjih. Delodajalci glede na svoje potrebe običajno iščejo kadre z znanjem določenega tujega jezika. Pri izbiri primerne kandidata je vse pogostejše vprašanje, koliko kandidati uporabljajo tuj jezik, dnevno, tedensko, občasno. Iz tega delodajalci sklepajo, kakšno raven znanja imajo iskalci zaposlitve.

Prav tako imajo zaposleni z boljšim znanjem tujih jezikov prednost pri izgrajevanju svoje kariere, zato delodajalci svojim zaposlenim pomagajo z dodatnimi ugodnostmi, kot je na primer finančna pomoč za izobraževanje zaposlenih, ali pa organizirajo interne seminarje ali jezikovne tečaje. Delodajalci se zavedajo, da so zaposleni z dobrim jezikovnim znanjem za podjetje pomembna konkurenčna prednost. Znanje ima vlogo blaga, ki se menja na trgu znanja, v podjetju pa postaja kapital, ki je pomemben za doseganje konkurenčne prednosti na trgu.

5.3 Koristi znanja tujih jezikov za gospodarstvo

Včasih je veljal rek, da velika podjetja pojejo manjša. Danes pa velja, da hitra podjetja povozijo počasna. In eno izmed najpomembnejših dejavnikov, ki pripomorejo k boljšemu in hkrati kvalitetnejšemu poslovanju podjetij, je znanje tujih jezikov. Znanje tujih jezikov je zelo pomembno v gospodarstvu.

Europa (2007) na svoji spletni strani navaja, da se je septembra 2007 na konferenci v Bruslju zbralo več kot 250 predstavnikov malih in velikih podjetij, trgovinskih organizacij, trgovinskih

zbornic, oblikovalcev politik in strokovnjakov na jezikovnem področju. Skupaj so preučevali koristi, ki jih jezikovna znanja in medkulturne spretnosti prinašajo podjetjem. Konferenca je bila sklicana predvsem zaradi rezultatov raziskave objavljenih na začetku leta, ki so pokazali, da zaradi pomanjkanja jezikovnih znanj pride do izgube poslov in strank v številnih malih in srednjih podjetjih. Dokazano je bilo, da lahko podjetja, ki imajo strateški pristop k večjezični komunikaciji, povečajo svoj izvoz za več kot 40 odstotkov v primerjavi s svojimi konkurenti brez formalne jezikovne strategije. Tudi kadrovske službe težko zapolnijo delovna mesta na katerih je potrebno znanje tujih jezikov. Ta študija je dokazala tudi, da angleščina ostaja »lingua franca« za mednarodno poslovanje.

Ker podjetja poslujejo po vsem svetu, postaja čedalje bolj zaželeno tudi znanje drugih jezikov. Dodatna jezikovna znanja v kombinaciji z ustreznimi medkulturnimi spretnostmi so tista, ki lahko podjetju zagotovijo konkurenčno prednost.

6 VSEŽIVLJENJSKO JEZIKOVNO IZOBRAŽEVANJE

6.1 Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Republiki Sloveniji

Tako kot Evropska unija se tudi naša država zavzema za čim boljše znanje njenih državljanov na področju tujih jezikov. Slovenija že od leta 1999 sodeluje v programih Evropske skupnosti, ki obsegajo področja izobraževanja, usposabljanja in mladine. To so Socrates, Leonardo da Vinci in Mladina. Za koordinacijo prvih dveh programov je zadolžen CMEPIUS. Eden izmed najpomembnejših ciljev programov Socrates in Leonardo da Vinci je predvsem izboljšanje znanja evropskih jezikov. Ti so pomembni za medsebojno komuniciranje in strpnost, poleg tega pa omogočajo večjo mobilnost in nudijo boljše možnosti za zaposlovanje in napredovanje.

6.2 Vseživljenjsko jezikovno izobraževanje v Evropski uniji

»Dobro znanje drugih jezikov gradi mostove in spodbuja razumevanje med različnimi kulturami,« ugotavlja Leonard Orban (Evropska komisija 2008b).

Milinkovič (2007) poudarja, da je vseživljenjsko učenje eno od temeljnih načel politike Evropske unije. Pojavilo se je leta 1973 v poročilu Janne, nato pa v dveh dokumentih Komisije, v Memorandumu o visokem šolstvu v Evropskih skupnostih (Memorandum on Higher Education in the European Community) in Memorandumu o odprtem učenju na daljavo v Evropskih skupnostih (Memorandum on Open Distance Learning in the European Community). Leta 1995 je bila objavljena Bela knjiga Evropske komisije, in sicer »Poučevanje in učenje – k učeči se družbi« (Teaching and Learning – Towards the learning society). To je poglobitveni vir napotkov za politiko Skupnosti o vseživljenjskem učenju.

Zaradi slabega znanja tujih jezikov spodbuja Evropska komisija učenje jezikov pri odraslih in otrocih. Prav tako pa se Evropska komisija (2008a) zavzema tudi za skupen pristop v vsej Evropski uniji, in sicer učenje tujih jezikov naj bo vseživljenjska dejavnost in ne le učni predmet v šoli. Ljudem je potrebno omogočiti, da se jezikov učijo tudi pozneje v življenju. Strateški cilj Evropske komisije je, da naj bi vsak Evropejec znal poleg maternega še dva tuja jezika.

Pri učenju tujih jezikov igra veliko vlogo tudi Svet Evrope. RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. d) narekuje, da je Svet Evrope politična organizacija, ki jo je 5. maja 1949 ustanovilo deset evropskih držav, da bi pospeševale večjo enotnost med njegovimi članicami. Sedaj ima svet 41 držav članic iz vse Evrope, njegov sedež pa je v Strasbourgu v Franciji. Svet Evrope se ukvarja z učenjem jezikov predvsem zato, da svojim državam članicam pomaga oblikovati ukrepe in ti naj posamezniku omogočijo, da si razvije sposobnost za sporazumevanje v več jezikih. Sposobnost sporazumevanja v dveh ali več jezikih omogoča osebno mobilnost,

zaposlovanje, izobraževanje in dostop do informacij. Poleg tega pa učenje jezikov pomaga tudi pri razvijanju strpnosti in razumevanja med ljudmi iz različnih jezikovnih in kulturnih okolij, zato Svet Evrope meni, da bi moral vsak imeti možnost za učenje jezikov.

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. č) poudarja, da Svet Evrope pomaga državam članicam pri izvajanju novih jezikovnih programov in spodbuja inovacije pri poučevanju jezikov in izobraževanju učiteljev. Njegove dejavnosti na tem področju usklajujeta dve komplementarni telesi: Sekcija za moderne jezike (Modern Language Division – MLD) v Strasbourgu in Evropski center za moderne jezike (European Centre for Modern Language – ECML) v Gradcu, v Avstriji. Projekti, ki jih koordinira Sekcija za moderne jezike v Strasbourgu, združujejo načrtovalce politike in specialiste iz 47 evropskih držav (in Kanade), ki so sprejele Evropsko kulturno konvencijo. Izmenjujejo si izkušnje in znanje ter izvajajo skupne aktivnosti na konferencah, seminarjih, v raziskovalnih projektih, z objavljanjem in po mrežah strokovnjakov.

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. c) navaja, da Evropski center za moderne jezike v Gradcu že od leta 1995 sodeluje s strokovnjaki in pomaga državam članicam pri uvajanju učinkovite politike jezikovnega izobraževanja. Glavna značilnost Centra je organizacija mednarodnih projektov na področju jezikovnega izobraževanja. Projekti, ki jih vodijo mednarodne skupine strokovnjakov, so namenjene izobraževalcem učiteljev, raziskovalcem in multiplikatorjem na tem področju. Projekti so organizirani v okviru triletnih obdobj. V času svojega obstoja je Center izdal približno 40 knjig in zgoščenk, ki so na voljo širši javnosti in so brezplačne. Ustanovljen je bil na osnovi delnega sporazuma v okviru Sveta Evrope. Leta 2008 je sodelovalo v dejavnostih Centra 34 držav članic Sveta Evrope (Albanija, Andora, Armenija, Avstrija, Bosna in Hercegovina, Bolgarija, Hrvaška, Ciper, Češka, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Islandija, Irska, Latvija, Litva, Liechtenstein, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Norveška, Poljska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Švica, »bivša jugoslovanska republika Makedonija«, Združeno kraljestvo (februar 2006)). Evropski center za moderne jezike je del Oddelka za jezikovno izobraževanje in načrtovanje jezikovne politike.

»Dejavnost Sveta Evrope je tako pomembno vplivala na način poučevanja jezikov po vsej Evropi, čeprav je bil ta vpliv morda posreden.« (RS Ministrstvo za šolstvo in šport b. l. č)

6.2.1 Socrates

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. d) poudarja, da so jeziki zajeti v osmih delih programa Socrates, še posebej pa so jezikom namenjene dejavnosti kot so:

- Lingua – poučevanje in učenje jezikov; sem spadajo projekti, kampanje, seminarji, mreže in objave za motiviranje ljudi pri učenju jezikov, boljše možnosti za jezikovni pouk in pomoč tistim, ki odločajo o politiki izobraževanja, pri opredeljevanju najboljše prakse,

večnacionalni projekti za razvijanje orodja za učenje jezikov in preverjanje znanja ter boljše informiranje javnosti o uveljavljenih metodah in gradivu;

- Comenius – šolsko izobraževanje; sem štejemo partnerstva in izmenjave med šolami, v katerih skupine mladih iz različnih držav sodelujejo pri projektu in tako izboljšujejo svoje znanje tujih jezikov, štipendije sedanjim in prihodnjim učiteljem jezikov za usposabljanje v tujini ter večnacionalni projekti za razvoj izobraževalnih gradiv in tečajev za učitelje jezikov;
- Erasmus – visoko šolstvo; Erasmus je najbolj znan in priznan program za evropske študente; študentom pomaga, da razvijejo svoje jezikovne spretnosti tako, da jim omogoča od 3- do 12-mesečno bivanje na univerzah v tujini. Na voljo so tudi sredstva za pripravo študentov na njihovo študijsko obdobje v tujini v sklopu programa Erasmus, in sicer za udeležbo na intenzivnih tečajih jezika oziroma jezikov njihove države gostiteljice; od začetka programa leta 1987 je v njem sodelovalo že dva milijona študentov;
- Grundtvig – izobraževanje odraslih; Grundtvig z nadnacionalnimi projekti, mrežami in štipendijami za usposabljanje pospešuje učenje jezikov kot najpomembnejšega dela izobraževanja odraslih.

6.2.2 Leonardo da Vinci

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. d) ugotavlja, da je znanje tujih jezikov odločilno za uspešno poklicno pot posameznikov in konkurenčnih podjetij, zato poučevanje in učenje jezikov spada v srčiko poklicnega izobraževanja. Ena od najpomembnejših vej programa daje podporo večnacionalnim projektom za razvijanje gradiva in metod jezikovnega pouka za posamezne poklice in gospodarske sektorje. Sem spada uporaba posnetkov jezikovnega učenja in samostojnega učenja. V okviru drugih vej programa so na voljo tudi jezikovni projekti, ki zajemajo izmenjave učiteljev jezikov med podjetji in specializiranimi ustanovami za usposabljanje, nadnacionalne mreže, preko katerih si je mogoče pridobiti strokovno znanje in informacije o inovacijah pri učenju jezikov in njihovi vlogi v stroki, preglede, analize in opredelitev najboljše prakse pri učenju jezikov, poskusne projekte za pripravo gradiva in metod, namenjenih reševanju posebnih problemov pri učenju jezikov.

6.2.3 Evropski znak

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. d) navaja, da v vseh državah članicah vsako leto žirije podeljujejo to priznanje za inovativne pobude pri učenju jezikov, ki ustrezajo merilom dogovorjenim na evropski ravni. Evropska komisija financira tudi projekte za pospeševanje in izboljšanje učenja regionalnih in manjšinskih jezikov ter krepitev sodelovanja med ljudmi, ki si za to prizadevajo. Ti projekti so namenjeni razvijanju tečajev in učnega gradiva, informativnim dejavnostim in organiziranju konferenc.

6.2.4 Drugi programi

RS Ministrstvo za šolstvo in šport (b. l. d) narekuje, da je programov EU, ki vplivajo na jezike in učenje jezikov še veliko več. Nekateri izmed njih so:

- akcija za pospeševanje jezikovne raznolikosti na internetu in drugih digitalnih medijih, ki je do nedavnega spadala v program Večjezikovne informacijske družbe (Multilingual Information Society – MLIS), v prihodnosti pa jo bodo razvijali v nadaljevalnem programu;
- program Kultura 2000 (Culture 2000), ki med drugimi pomaga pri prevajanju književnih del evropskih pisateljev iz druge polovice 20. stoletja;
- Media II (po 1. januarju 2001 Media plus), ki daje subvencije za sinhronizacijo in podnaslavljanje filmov, televizijskih programov, video posnetkov in multimedijskih izdelkov.

»Evropska unija je v obdobju 2007–2013 za vseživljenjsko učenje namenila približno 7 milijard evrov.« (Portal Evropske unije b. l.)

7 DRUGI NAČINI UČENJA TUJIH JEZIKOV

7.1 Tečaji tujih jezikov

Učenje jezikov je privlačna in koristna izkušnja v kateri koli starosti. Jezikovni tečaji so zasnovani kot učne delavnice. Tipične aktivnosti so igranje vlog, delo v parih in razredne diskusije na osnovi raznih aktualnih tekstov. V Sloveniji z vsakim letom narašča število jezikovnih tečajev. Obiskovanje jezikovnega tečaja je lahko najboljša izbira za posameznike, ki so družabni, saj omogoča poleg izobraževanja tudi druženje in nova poznanstva.

Hozjan (2008c) navaja, da je težavnostna stopnja na jezikovnih tečajih po navadi prilagojena znanju ljudi, ki obiskujejo ta tečaj. To pripomore k temu, da se znanje udeležencev samo še izboljšuje. Tečaje obiskujejo posamezniki z istimi cilji, naučiti oziroma izboljšati svoje znanje tujih jezikov, zato so udeleženci še toliko bolj motivirani. Kljub temu pa jezikovni tečaji ne predstavljajo vsem ljudem optimalne izbire za učenje tujega jezika. Razlogi za to so različni. Najpogostejši razlog je pomanjkanje denarja za tečaje, pomanjkanje časa in pomanjkanje samozavesti pri verbalni komunikaciji v skupini tečajnikov.

7.2 Jezikovna potovanja

V današnjem času obstaja veliko različnih načinov za učenje in izobraževanje tujih jezikov. Najbolj učinkovita metoda za pridobivanje znanja na področju tujih jezikov, pa je definitivno učenje tujega jezika v avtentičnem okolju.

Vrezovnik (2009) ugotavlja, ker je tuji jezik proces učenja, jezik pa je del žive kulture, je pristno okolje jezika najbolj učinkovit način učenja. Tako se pridobi priložnost, da se naučeno v šoli in v različnih tečajih preizkusi tudi v pristnem okolju. S tem se ugotovi, kakšno je naše znanje in kako ga je potrebno nadgrajevati. Za takšen način učenja tujih jezikov obstaja kar nekaj prednosti:

- nove besede se hitreje naučimo, saj smo bolj sproščeni;
- ves čas smo med govorce, ki jim je določen jezik materinščina;
- pouk vodijo tuji učitelji;
- sošolci so iz vsega sveta;
- spoznamo deželo, njihovo kulturo in ljudi;
- spletejo se nova prijateljstva.

Vrezovnik (prav tam) opozarja, da se pred potovanjem pozanimamo, kateri jezikovni program bi bil za nas najboljši. Tako je na primer pomembno ali nameravamo znanje samo nadgraditi, se pripraviti za mednarodni izpit ali pa potrebujemo znanje strokovnega in poslovnega jezika za komuniciranje s tujimi poslovnimi partnerji tako na formalni kot neformalni ravni poslovne

komunikacije. Vse bolj so priljubljeni programi, ki poleg tečajev jezika vključujejo tudi različne športe in družabne aktivnosti.

7.3 Au-pair

»Au-pair je najcenejši način za učenje tujih jezikov. Veliko družin v tujini išče mlade ljudi, da živijo pri njih in skrbijo za hišo ter njihove otroke.« (Hozjan 2008b) Ime au-pair izhaja iz Francije, prav tam so tudi začeli z vzajemnimi interakcijami med družinami in mladimi iz tujine. Družine si mlade ljudi lahko najdejo v au-pair agencijah ali kar preko interneta. Povpraševanja po tem je veliko, saj au-pair predstavlja za družino ugodno rešitev, prav tako je praktično tudi za mlade, saj je to najcenejši način, da nekaj časa preživijo v tujini in se še dodatno naučijo tujega jezika. V tamkajšnjih mestih obstajajo t.i. collegi za učenje tujih jezikov, kjer imajo pripravljene jezikovne tečaje posebej za lokalne au-pairje. Jezikovni tečaji so prilagojeni različnim stopnjam znanj tujega jezika določenega au-paira in so primerni, ne samo za učenje tujega jezika, pač pa tudi za druženje z ostalimi au-pairji iz različnih držav.

7.4 Metoda vlivanja znanja v glavo

Turk (2007) v svojem članku navaja, da je učenje v alfa stanju metoda, ki omogoča hitrejše in boljše pomnjenje. Primerna je tudi za učenje tujih jezikov, zato jo uporablja vse več jezikovnih šol. Ljudje dosežemo naravno alfa stanje tik pred spanjem, ko smo domnevno najbolj sproščeni. Takrat smo tudi najbolj dovzetni za sprejemanje novega znanja. Posamezniki se tujih jezikov učijo z uporabo Superlearning Karnion metode, ki se izvaja s pomočjo posebne naprave, imenovane mind machine t.i. možganski spodbujevalnik, domnevno izdelane po tehnologiji NASA. Postopek učenja zgleda tako, da strokovnjak tečajnika za delo s spodbujevalnikom udobno namesti v naslonjač, mu na oči povezne temna očala, ki s posebno cevko zaznavajo dihanje in nato se po njegovem ritmu izmenoma prižigata in ugašata dve majhni lučki na notranji strani očal. Dodaten efekt baročne glasbe omogoča tečajniku še dodatno sprostitev in skorajšnje alfa stanje. Ko se asistentki na računalniku izriše krivulja, ki pomeni prehod iz beta v alfa stanje, učenec iz slušalk zasliši branje tujega jezika. Enournemu poslušanju izbranega tujega jezika sledi aktivni individualni pouk s profesorjem, za tem se vaja ponovi, po daljšem premoru pa še enkrat. Znanje, pridobljeno v 40-ih urah, naj bi bilo enako 200 uram konvencionalnega izobraževanja. Prav tako pa je dolgoročni spomin zaradi učenja v alfa stanju večji kar za 20 odstotkov. Ta metoda učenja tujih jezikov naj bi bila zelo učinkovita, saj se tečaja udeležujejo tudi ministri in ostali politiki v naši državi. Za takšen način učenja tujih jezikov je potrebno odšteti več kot dva tisoč evrov.

Slika 1: Metoda vlivanja znanja v glavo

Vir: Petrovčič 2006

7.5 Samostojno učenje tujih jezikov

Veliko ljudi bi se rado naučilo tujih jezikov ali bi radi nadgradili svoje znanje, vendar pa imajo premalo denarja, časa ali pa celo premalo samozavesti oziroma jih je strah govoriti pred množico ljudi na jezikovnih tečajih. Zato obstaja na tržišču zelo veliko jezikovnih paketov za samostojno učenje tujega jezika, ki jih lahko uporabljamo s pomočjo računalnika ali pa obstajajo v knjižni obliki. Najbolj kakovostni so jezikovni kompleti, ki ponujajo avdiovizualno učenje. Poleg vsega ima samostojno učenje tujih jezikov tako pozitivne kot negativne lastnosti. Dobra stran takšnega učenja je, da si lahko sami razporejamo čas učenja, količino učnih ur, ki jih bomo namenili za učenje, prav tako je takšen način učenja tujih jezikov cenejši kot pa obisk jezikovnih tečajev. Slabost tega pa je, da lahko kar hitro obupamo, saj nas nihče ne spodbuja k učenju, prav tako pa nimamo nobenega kontakta z drugimi učečimi, kar ni dobro, saj bi lahko z njimi komunicirali v tujem jeziku in si tako izboljšali govorne sposobnosti.

Slika 2: Samostojno učenje tujih jezikov

Vir: Brezplačni spletni slovarji Pons b. l.

8 VSEŽIVLJENJSKO JEZIKOVNO IZOBRAŽEVANJE NA PRIMERU PODJETJA GORENJE, D. D., VELENJE

8.1 Osnovni podatki podjetja Gorenje, d. d., Velenje

Firma: Gorenje gospodinjski aparati, d. d., Partizanska 12, Velenje

Nadzorni svet: predsednik Uroš Slavinec

Temeljna dejavnost družbe: aparati za dom

Izvoz: 90 % prodaje

Evropski tržni delež: 4 %

Prisotni v: 70. državah na vseh celinah

Osnovni kapital: 66.378.217,32 EUR

Zaposleni: 11.174 (2010)

Konsolidirani prihodki od prodaje: 1,4 mlrd EUR (2010)

Skupino Gorenje, d. d., sestavljajo krovna družba Gorenje, d. d., in 101 družba (78 v tujini), ki so povezane v skupen sistem na podlagi kapitalskih deležev. Je največji neto slovenski izvoznik. Izvozi kar 90 odstotkov konsolidiranih čistih prihodkov od prodaje. Podjetje spada med osem največjih proizvajalcev bele tehnike v Evropi. Gorenje je s svojimi proizvodi navzoče na sedemdesetih trgih sveta.

8.2 Smotri, vizija, poslanstvo

Najpomembnejši predmet poslovanja v Gorenju je proizvodnja in prodaja velikih gospodinjskih aparatov in bele tehnike.

Dejavnost Skupine Gorenje je razdeljena na tri glavna področja (Gorenje b. l.):

- aparati za dom; hladilno – zamrzovalni aparati, kuhalni aparati, pralni in sušilni aparati, dokupni in dopolnilni program, grelniki vode, radiatorji, klimatske naprave;
- notranja oprema; kuhinje, ostalo pohištvo, keramika, kopalnice;
- ekologija, energetika in storitve; strojogradnja in orodjarstvo, servis, zastopstvo, inženiring, gostinstvo in turizem.

Smotri: Osredotočenost v povečevanje zadovoljstva potrošnikov, ob tem na družbeno odgovoren način ustvarjati vrednost za lastnike, zaposlene in druge deležnike podjetja.

Vizija: Identiteta blagovne znamke Gorenje združuje tradicijo z mladostjo in vitalnostjo, s samozavestjo, ki izvira iz vizije o lastnem poslanstvu. Ustvarjalnost in umetniški zanos, v središču katerega je človek in skrb za naravno in bivanjsko okolje, ki spodbujata razvoj njegovih zmožnosti in hotenj, sta vodilo odgovornega delovanja in strateške usmeritve

Skupine Gorenje. Uradna spletna stran podjetja Gorenje, d. d., Velenje (Gorenje b. l.) navaja, da je vizija Skupine Gorenje postati najbolj izviren, v trajnostni razvoj in oblikovanje usmerjen ustvarjalec izdelkov za dom s prožnim prilagajanjem potrebam potrošnikov.

Poslanstvo: Uradna spletna stran podjetja Gorenje, d. d., Velenje (Gorenje b. l.) narekuje, da je poslanstvo Skupine Gorenje ustvarjati izvirne, tehnično dovršene, vrhunsko oblikovane ter uporabnikom in okolju prijazne izdelke za prijeten dom. Gorenje se osredotoča na povečanje zadovoljstva potrošnikov in na družbeno odgovoren način ustvarja vrednost za vse svoje deležnike. Z upoštevanjem ključnih globalnih trendov in izzivov razvija hitro rastoča področja z nadpovprečnimi donosi.

Vrednote, ki vodijo Skupino Gorenje pri delu so (Gorenje b. l.):

- poštenost,
- odprtost,
- lojalnost,
- kreativnost,
- ambicioznost.

9 RAZISKAVA

V nadaljevanju opisujem namene in cilje raziskave, zastavljene hipoteze, načrt raziskave, pripravo in analizo podatkov ter preverjanje hipotez.

9.1 Nameni in cilji raziskave

Namen empiričnega dela projektne naloge je ugotoviti, kako pomembno je znanje tujih jezikov v največjem neto slovenskem izvozniku.

Cilji raziskave so:

- ugotoviti, ali je za zaposlene v podjetju pomembno znanje tujih jezikov;
- ugotoviti, kakšno je njihovo mnenje o poudarku znanja tujih jezikov v izobraževalnem sistemu danes v primerjavi s preteklostjo;
- ugotoviti, koliko tujih jezikov aktivno govorijo zaposleni v podjetju;
- ugotoviti, kako se po njihovem mnenju lahko najhitreje naučiš tujega jezika;
- ugotoviti, ali zaposleni pri svojem delu v podjetju potrebujejo znanje tujih jezikov;
- ugotoviti, ali se zaposleni udeležujejo v podjetju organiziranih tečajev tujih jezikov;
- ugotoviti, ali tečaji pripomorejo k boljši učinkovitosti njihovega podjetja;
- ugotoviti, koliko so zaposleni v podjetju osveščeni o evropskih sredstvih, ki jih delodajalec dobi za podpiranje izobraževanja tujih jezikov svojih zaposlenih;
- ugotoviti, ali je za njih pomembno vseživljenjsko jezikovno izobraževanje;
- ugotoviti, ali se zaposleni učijo tujih jezikov tudi izven svojega delovnega časa za osebne potrebe.

9.2 Zastavljene hipoteze

Predpostavljam, da:

- se zaposleni v podjetju Gorenje, d. d., Velenje, zavedajo pomembnosti znanja tujih jezikov v današnjem času;
- zaposleni pri svojem delu potrebujejo in uporabljajo znanje vsaj enega tujega jezika;
- se večina zaposlenih udeležuje tečajev tujih jezikov, ki jih organizira podjetje;
- so zaposleni seznanjeni z obstojem evropskih sredstev, ki jih dobi delodajalec za podpiranje izobraževanja tujih jezikov za svoje zaposlene;
- zaposlena oseba, ki govori vsaj en tuj jezik predstavlja prednost za podjetje;
- se zaposleni zavedajo pomembnosti vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja.

9.3 Načrt raziskave

V nadaljevanju opisujem metodo pridobivanja in zbiranja podatkov, načrt vzorčenja in raziskovalne metode.

9.3.1 Metoda pridobivanja in zbiranja podatkov

V mesecu decembru 2010 sem izvedla anketo z naslovom »Anketa o vseživljenjskem jezikovnem izobraževanju«. Za izvedbo zadanega cilja sem zaprosila zaposlene podjetja Gorenje, d. d. Za pridobivanje podatkov potrebnih za tržno raziskavo sem uporabila anketni vprašalnik, ki je vseboval trinajst vprašanj. Vprašalnik sem posredovala 150 zaposlenim v podjetju. Anketiranje je potekalo en mesec od 1. decembra 2010 do 1. januarja 2011. Vrnjenih sem dobila 135 vprašalnikov, od tega jih je bilo petnajst nepravilno izpolnjenih. V nadaljevanju obravnavam 120 anketnih vprašalnikov.

9.3.2 Načrt vzorčenja

V tržni raziskavi so ciljno populacijo predstavljali zaposleni v podjetju Gorenje, d. d., Velenje.

9.3.3 Raziskovalne metode

Glede na namen in cilje raziskave sem se odločila za izvedbo kvantitativne raziskave, temeljne podatke zanjo sem zbrala s pomočjo anketiranja. Izvedla sem osebni pristop do zaposlenih v podjetju. Podatke, ki sem jih pridobila z anketnim vprašalnikom sem analizirala in s pomočjo njih prišla do določenih zaključkov. Na podlagi ugotovljenih rezultatov ankete sem hipoteze potrdila oziroma ovrgla. Dobljeni rezultati so prikazani tabelarno in grafično in dopolnjeni s komentarjem v pisni obliki.

9.4 Priprava in analiza podatkov

Poglavje opisuje podatke o vzorcu in analizo odgovorov. Podatki o vzorcu zajemajo število anketirancev.

9.4.1 Podatki o vzorcu

V vzorcu je bilo zajetih 120 anketirancev.

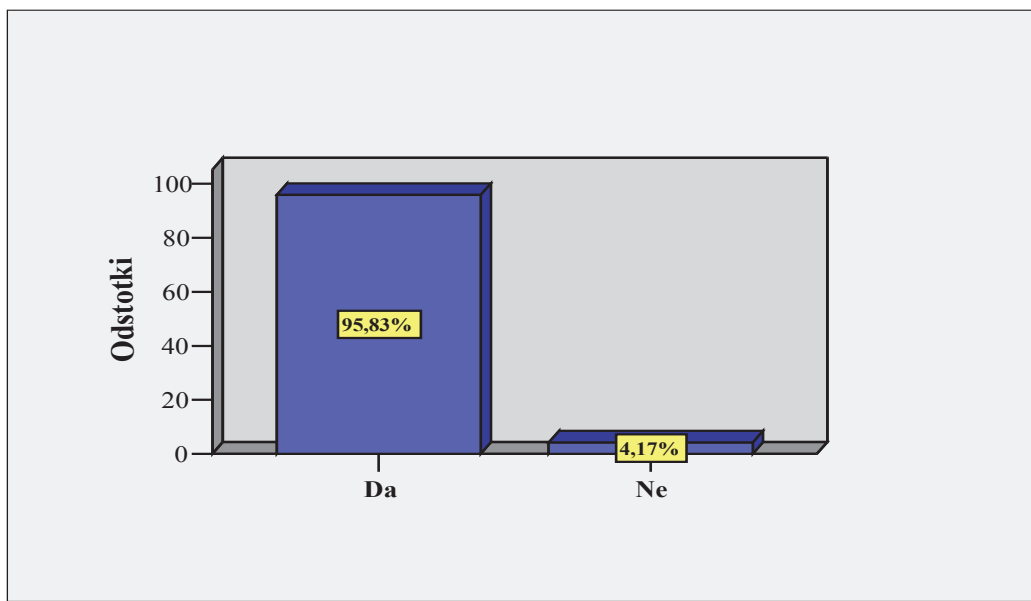
9.4.2 Analiza podatkov

Prvo vprašanje: »Ali menite, da je znanje tujih jezikov pomembno?«

Preglednica 1: Pomembnost znanja tujih jezikov

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	115	95,8	95,8	95,8
	Ne	5	4,2	4,2	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Možna odgovora pri prvem vprašanju sta bila da in ne. Za odgovor »da« se je odločilo 115 anketirancev, kar predstavlja 95,8 odstotkov, negativni odgovor je izbralo le pet ljudi (4,2 odstotka). Glede na rezultat lahko sklepam, da je za zaposlene v podjetju Gorenje, zanje tujih jezikov zelo pomembno.

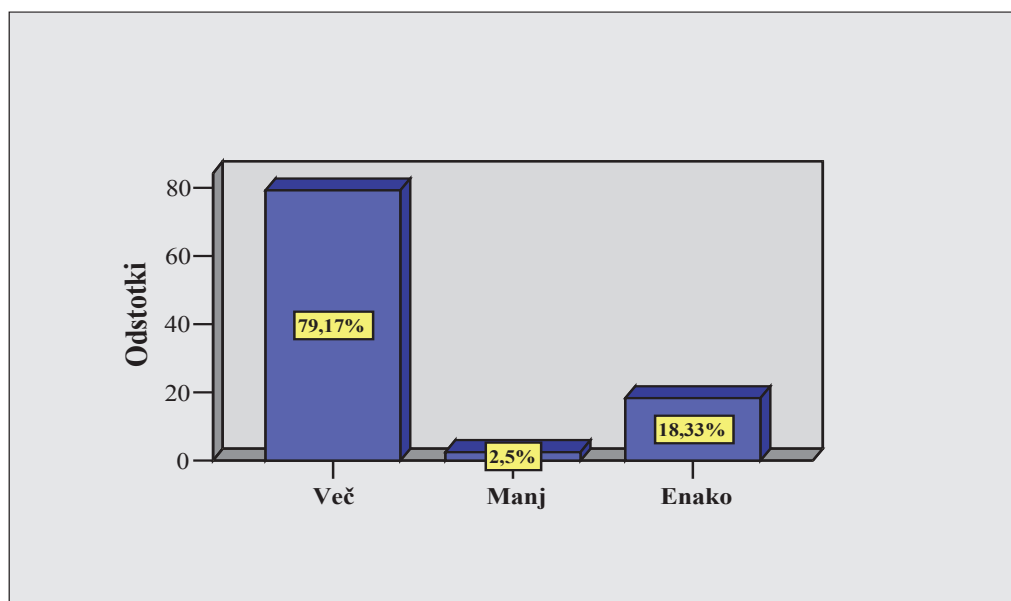
Slika 3: Pomembnost znanja tujih jezikov

Drugo vprašanje: »Ali po Vašem mnenju danes izobraževalne ustanove (šole, fakultete) dajejo več ali manj poudarka znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo?«

Preglednica 2: Današnji poudarek na znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Več	95	79,2	79,2	79,2
	Manj	3	2,5	2,5	81,7
	Enako	22	18,3	18,3	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Pri drugem vprašanju so bili možni trije odgovori. Za odgovor »več« se je odločilo 95 anketiranec (79,2 odstotka), odgovor »manj« so izbrali samo trije vprašani, kar predstavlja 2,5 odstotkov, odgovor »enako« je izbralo 22 ljudi (18,3 odstotkov). Po pričakovanjih se je največ vprašanih odločilo za prvi odgovor, kar pomeni, da so mnenja da dandanes izobraževalne ustanove namenijo več časa in dajejo več poudarka učenju tujih jezikov kot v preteklosti. Kar je logično, saj z globalizacijo sveta jeziki postajajo iz leta v leto bolj pomembni.

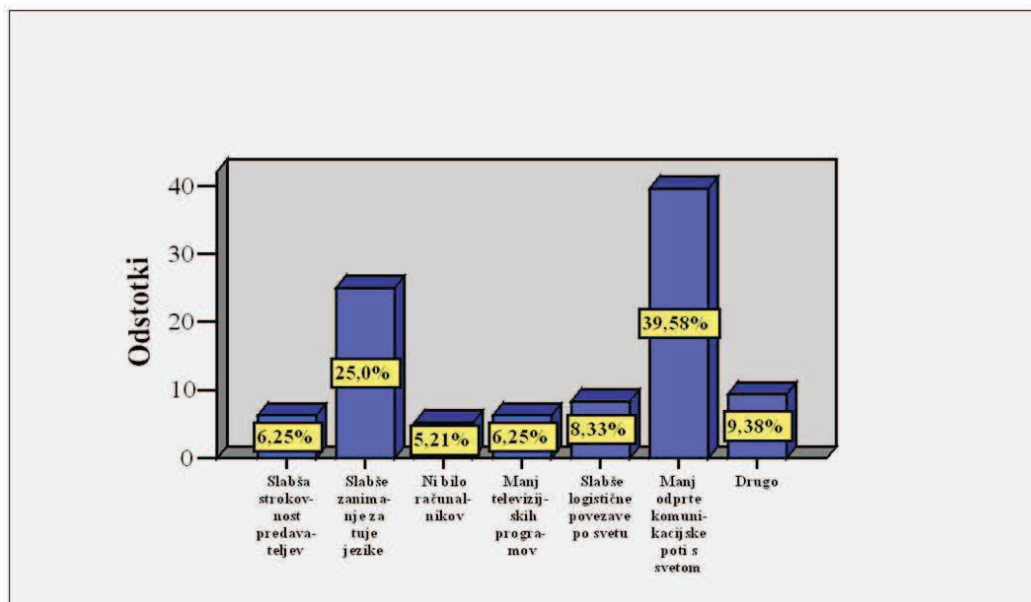
Slika 4: Današnji poudarek na znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo

Tretje vprašanje: »Zakaj menite, da v preteklosti ni bilo večjih zahtev po znanju tujih jezikov v primerjavi s sedanostjo?«

Preglednica 3: Razlogi za manjše zahteve po znanju tujih jezikov v preteklosti

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Slabša strokovnost predavateljev	6	5,0	6,3	6,3
	Slabše zanimanje za tuje jezike	24	20,0	25,0	31,3
	Ni bilo računalnikov	5	4,2	5,2	36,5
	Manj tujih televizijskih programov	6	5,0	6,3	42,7
	Slabše logistične povezave po svetu	8	6,7	8,3	51,0
	Manj odprte komunikacijske poti s svetom	38	31,7	39,6	90,6
	Drugo	9	7,5	9,4	100,0
	Skupaj	96	80,0	100,0	
	Manjkajoče	Sistem	24	20,0	
Skupaj		120	100,0		

Na to vprašanje so odgovarjali samo tisti anketiranci, ki so na prejšnje vprašanje odgovorili z odgovorom »več«. Teh je bilo 96. Največ anketirancev je mnenja, da v preteklosti ni bilo večjih zahtev po znanju tujih jezikov zaradi manj odprtih komunikacijskih poti s svetom. Teh je bilo 38, kar predstavlja 39,6 odstotkov, na drugem mestu je bilo slabše zanimanje za tuje jezike s 24 anketiranci (25,0 odstotkov), sledi pa odgovor »drugo«. Za ta odgovor se je odločilo devet ljudi (9,4 odstotkov), kot možne odgovore pa so navedli povezanost držav Evropske unije, evropska integracija, zaprta ekonomija, zaprti socialistični šolski sistemi, ni bilo potreb po znanju tujih jezikov, manj potovanj po svetu, imeli so prevajalce, učenje lekcij na pamet, slaba tehnologija. Sledijo slabše logistične povezave po svetu. Za ta odgovor se je odločilo osem ljudi (8,3 odstotkov). Na predzadnjem mestu sta dva odgovora, in sicer slabša strokovnost predavateljev in manj tujih televizijskih programov. Za oba odgovora so je odločilo po šest anketirancev (6,3 odstotkov). Na zadnjem mestu je s petimi anketiranci (5,2 odstotka) odgovor, da včasih ni bilo računalnikov. Anketa je pokazala, da je na pomanjkanje znanja tujih jezikov v preteklosti najbolj vplival problem manj odprte komunikacijske poti s svetom. Nekoč sodelovanje naših podjetij s tujimi ni bilo pogosto ali pa tega sploh ni bilo. Večinoma so podjetja sodelovala med seboj, kar je privedlo do tega, da znanje tujih jezikov ni bilo potrebno. Vendar se je to iz leta v leto spreminjalo. Danes pa je pogoj za sodelovanje z drugimi podjetji ustrezna izobrazba zaposlenih z dobrim znanjem vsaj dveh svetovnih jezikov.

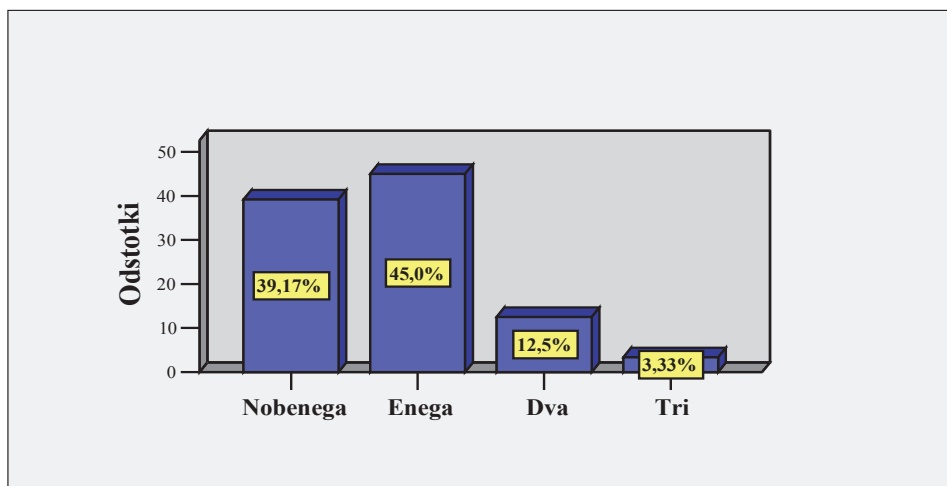
Slika 5: Razlogi za manjše zahteve po znanju tujih jezikov v preteklosti

Četrto vprašanje: »Koliko tujih jezikov aktivno govorite?«

Preglednica 4: Število aktivno govorečih tujih jezikov

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Nobenega	47	39,2	39,2	39,2
	Enega	54	45,0	45,0	84,2
	Dva	15	12,5	12,5	96,7
	Tri	4	3,3	3,3	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Pri tem vprašanju me je zanimalo, koliko jezikov zaposleni v izvozno naravnanim podjetju aktivno govorijo. Tako sem dobila sledeče odgovore. Največ (45,0 odstotkov) anketirancev govori vsaj en tuj jezik, kar 47 ljudi (39,2 odstotka) ne obvlada nobenega, petnajst vprašanih (12,5 odstotka) je bilo takšnih, ki znajo dva jezika in samo štirje (3,3 odstotki), ki aktivno govorijo tri tuje jezike. Zadnji odgovor o aktivnem govorjenju štirih jezikov ali več ni izbral nihče. Pri tem vprašanju je razvidno, da skoraj 50 odstotkov zaposlenih govori vsaj en tuj jezik, kar je spodbudno za podjetje. Menim pa, da bi delodajalec moral zmanjšati odstotek tistih, ki ne govorijo nobenega tujega jezika, zato bi moral vložiti še več truda v širitev znanja tujih jezikov, saj bi podjetje bilo še uspešnejše pri poslovanju s tujimi partnerji in s prodiranjem na različne tuje trge, prav tako bi bili tudi zaposleni samozavestnejši, uspešnejši in učinkovitejši pri svojem delu.

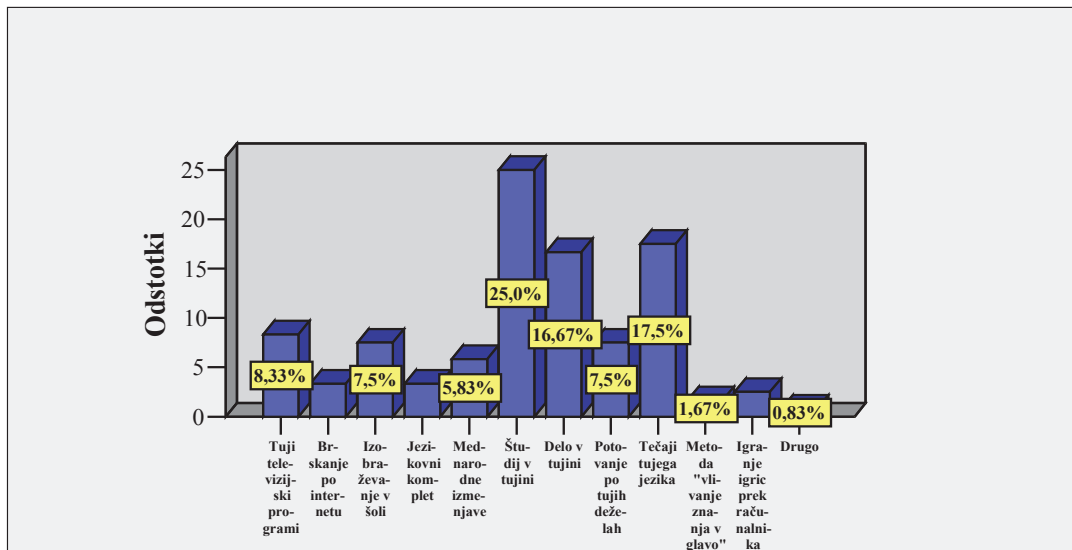
Slika 6: Število aktivno govorečih tujih jezikov

Peto vprašanje: »Kako se, po Vašem mnenju, nekdo lahko najhitreje nauči tujega jezika?«

Preglednica 5: Najhitrejši način učenja tujega jezika

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	S spremljanjem tujih programov po televiziji	10	8,3	8,3	8,3
	Z brskanjem po internetu	4	3,3	3,3	11,7
	Z izobraževanjem v šoli	9	7,5	7,5	19,2
	Z jezikovnimi kompleti, ki ponujajo avdiovizualno učenje	4	3,3	3,3	22,5
	Pri mednarodni izmenjavi dijakov/šudentov	7	5,8	5,8	28,3
	S študijem v tujini	30	25,0	25,0	53,3
	Z delom v tujini	20	16,7	16,7	70,0
	S potovanjem po tujih deželah	9	7,5	7,5	77,5
	S tečaji tujega jezika	21	17,5	17,5	95,0
	Z metodo "vlivanja znanja v glavo"	2	1,7	1,7	96,7
	Z igranjem tujih igrice prek računalnika, igralne konzole ...	3	2,5	2,5	99,2
	Drugo	1	0,8	0,8	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Izbirati je bilo možno med dvanajstimi podanimi odgovori. Največ anketirancev (25,0 odstotkov) se je odločilo, da se najhitreje naučijo tujega jezika s študijem v tujini. Na drugem mestu (21 anketirancev) so tečaji tujih jezikov s 17,5 odstotki, takoj za njimi pa je delo v tujini (16,7 odstotkov). Sledi spremljanje tujih televizijskih programov z 8,3 odstotki, za njim pa je izobraževanje v šoli in potovanja po tujih deželah. Za ta dva odgovora se je odločilo po devet ljudi (7,5 odstotkov). Za tem je odgovor »mednarodna izmenjava dijakov/šudentov«, za katerega se je odločilo sedem vprašanih, kar predstavlja 5,8 odstotkov vseh anketirancev. Nato sledita dva odgovora, in sicer brskanje po internetu in jezikovni kompleti. Za vsakega so se odločili po štirje anketirani, kar pomeni 3,3 odstotke. Trije vprašani (2,5 odstotkov) so se odločili za igranje tujih igrice, dva sta se odločila (1,7 odstotkov) za metodo vlivanja znanja v glavo in samo eden (0,8 odstotkov) za odgovor drugo. Ta je pod odgovor navedel, da bi bil najhitrejši način učenja kombinacija izobraževanja v šoli, s tečaji oziroma z delom v tujini. Pri tem vprašanju se večinoma strinjam z anketiranci, saj se najbolje naučiš tujega jezika z obiskom tuje države, ker si tam primoran govoriti v jeziku države. Bodisi če študiraš ali delaš v tujini, si na izmenjavi ali pa samo potuješ po tujih deželah.

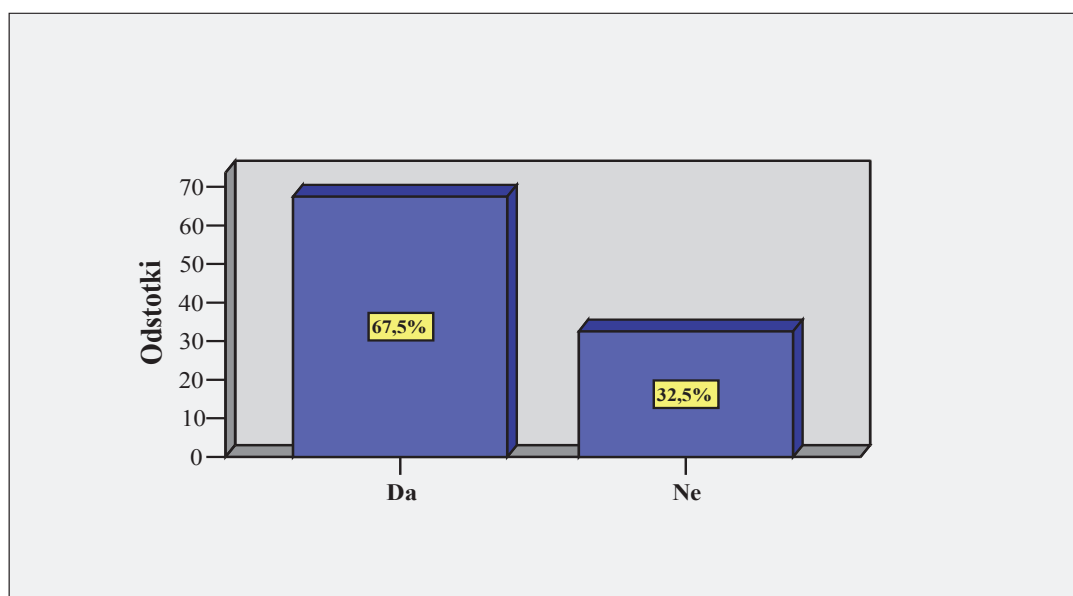
Slika 7: Najhitrejši način učenja tujega jezika

Šesto vprašanje: »Ali pri svojem delu v podjetju potrebujete znanje tujih jezikov?«

Preglednica 6: Uporabnost znanja tujih jezikov pri delu

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	81	67,5	67,5	67,5
	Ne	39	32,5	32,5	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Na razpolago sta bila dva odgovora. Kot je razvidno iz preglednice 6 in slike 8, več kot polovica anketirancev (67,5 odstotkov) uporablja in potrebuje tuj jezik pri opravljanju svojega dela v podjetju. 39 vprašanih (32,5 odstotkov) tujih jezikov pri delu ne potrebuje. Rezultat se mi je zdel primeren, saj večina domačih podjetij posluje s tujimi podjetji in zaposleni se posledično med svojim delom srečujejo s tujimi jeziki.

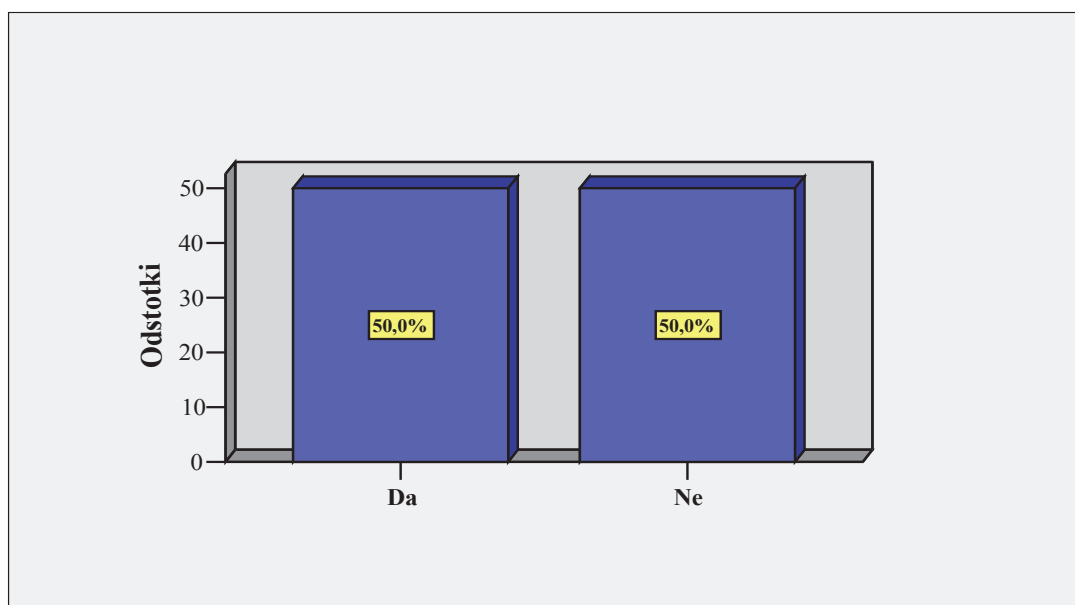
Slika 8: Uporabnost znanja tujih jezikov pri delu

Sedmo vprašanje: »Ali ste se kdaj udeležili tečaja tujega jezika, ki ga je organiziralo Vaše podjetje?«

Preglednica 7: Udeleženos pri tečajih tujih jezikov

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	60	50,0	50,0	50,0
	Ne	60	50,0	50,0	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Pri tem vprašanju sem hotela ugotoviti, koliko anketirancev se je že udeležilo tečaja tujega jezika, ki ga je organiziralo njihovo podjetje. Glede na to, da je Gorenje izvozno podjetje, sem sicer pričakovala, da se je velika večina zaposlenih že udeležila tečajev, saj s tem podjetje izboljšuje svoje poslovne zmožnosti, vendar sem ugotovila, da se ga je udeležila polovica vseh mojih anketirancev. Menim, da rezultat ni slab. V podjetju bi morali imeti možnost udeležbe na tečajih vsi zaposleni, poleg tega bi tudi vsak posameznik moral imeti željo po učenju tujih jezikov ali po nadgradnji do sedaj naučenega. Ko bodo v Gorenju dosegli sinergijo vsega prej naštetega, bodo tečaji jezikov v Gorenju najbolj zaželeni in odstotek udeležencev bo narastel.

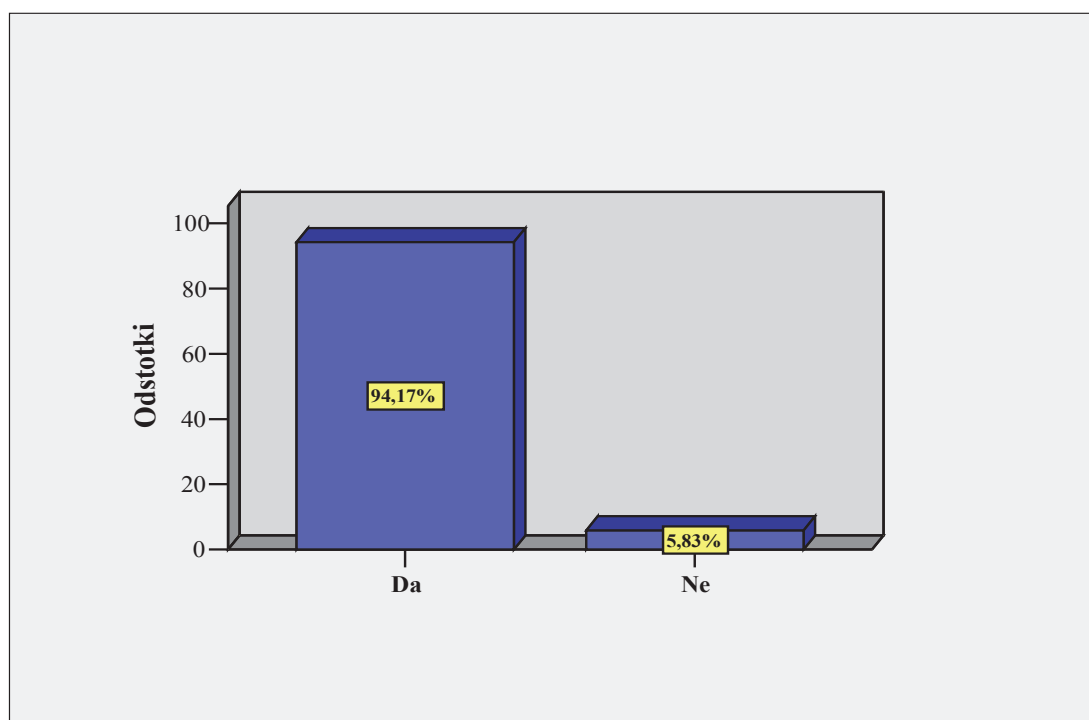
Slika 9: Udeleženos pri tečajih tujih jezikov

Osmo vprašanje: »Ali menite, da jezikovni tečaji pripomorejo k večji učinkovitosti Vašega podjetja?«

Preglednica 8: Tečaji tujih jezikov z vidika učinkovitosti podjetja

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	113	94,2	94,2	94,2
	Ne	7	5,8	5,8	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Anketiranci so imeli na voljo dva možna odgovora. Za pritrdilni odgovor se je odločila večina vprašanih, kar 94,2 odstotka, za negativni odgovor pa samo 5,8 odstotka. Iz tega lahko sklepam, da so zaposleni v podjetju dobro osveščeni o pomembnosti znanja jezikov, saj menijo, da jezikovni tečaji pripomorejo k boljšemu poslovanju in večji učinkovitosti podjetja.

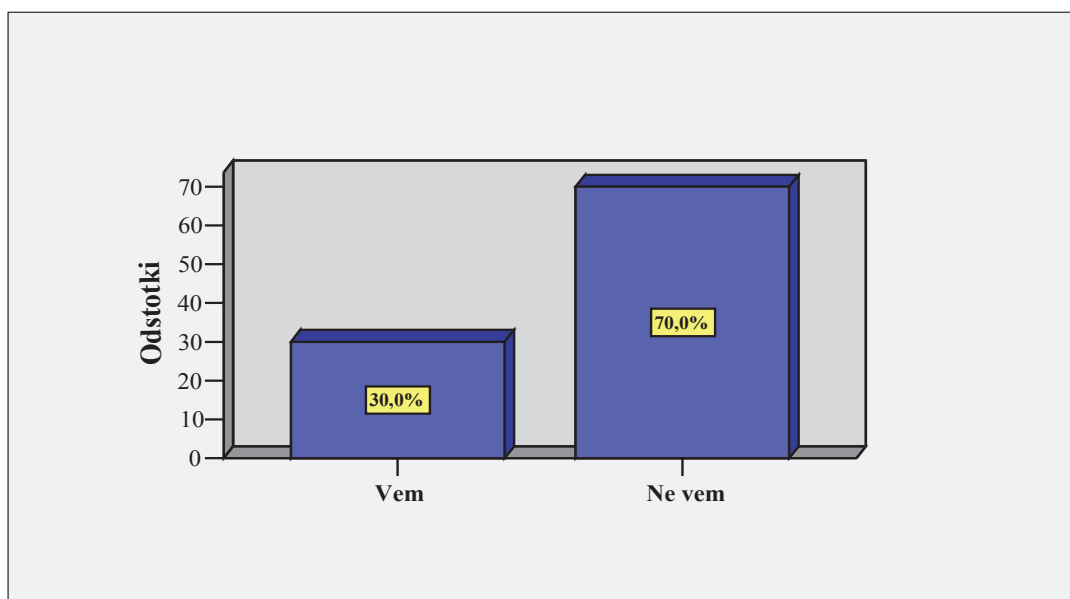
Slika 10: Tečaji tujih jezikov z vidika učinkovitosti podjetja

Deveto vprašanje: »Ali veste, da obstajajo evropska sredstva, ki jih dobi delodajalec za podpiranje izobraževanja tujih jezikov svojih zaposlenih?«

Preglednica 9: Evropska sredstva

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Vem	36	30,0	30,0	30,0
	Ne vem	84	70,0	70,0	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Pri tem vprašanju me je zanimalo, ali so zaposleni v Gorenju seznanjeni z evropskimi sredstvi oziroma ali vedo, da le-ta obstajajo za podpiranje izobraževanja tujih jezikov. Izkazalo se je, da več kot polovica, kar 70,0 odstotkov vprašanih, ni vedela za tovrstna sredstva. 30,0 odstotkov anketirancev za evropska sredstva ve. Iz rezultata je razvidno, da so zaposleni slabo seznanjeni s sredstvi, ki jih podjetje nameni za izobraževanje.

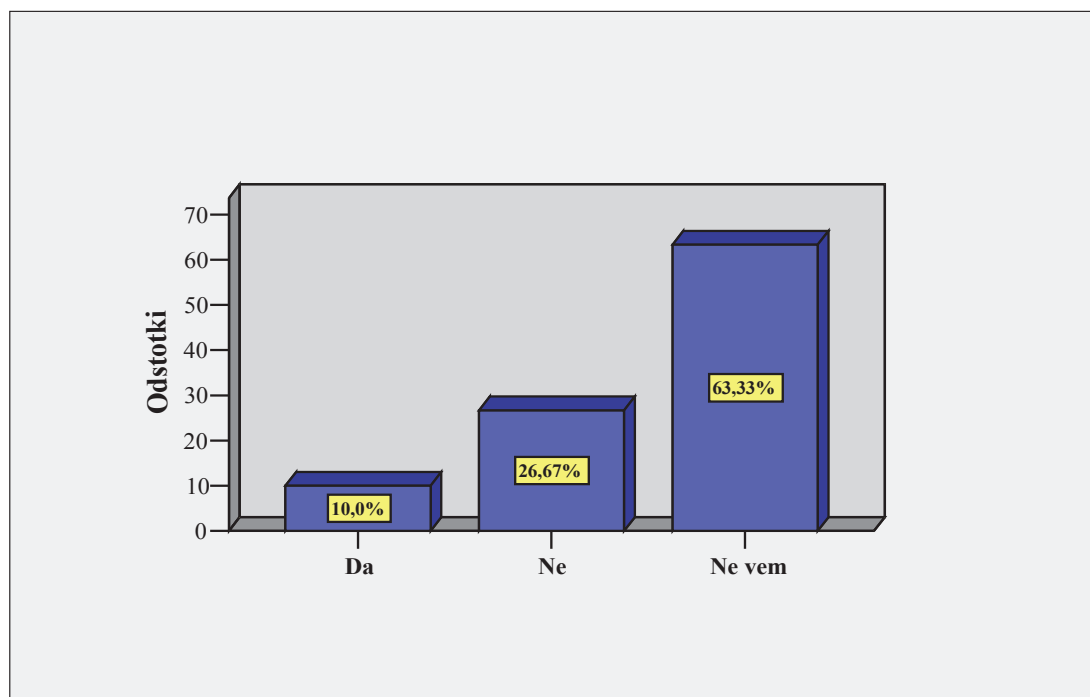
Slika 11: Evropska sredstva

Deseto vprašanje »Ali menite, da delodajalci dovolj pogosto črpajo tovrstna evropska sredstva?«

Preglednica 10: Pogostost črpanja evropskih sredstev

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	12	10,0	10,0	10,0
	Ne	32	26,7	26,7	36,7
	Ne vem	76	63,3	63,3	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Ker več kot polovica mojih anketirancev ni vedela, da obstajajo evropska sredstva za podpiranje izobraževanja tujih jezikov, jih tudi pri tem vprašanju 63,3 odstotkov ni vedelo, ali se ta sredstva dovolj pogosto črpajo ali ne. 26,7 odstotkov vprašanih meni, da se sredstva ne črpajo dovolj pogosto, le 10,0 odstotkov ljudi pa je prepričanih, da jih delodajalci dovolj dobro izkoriščajo.

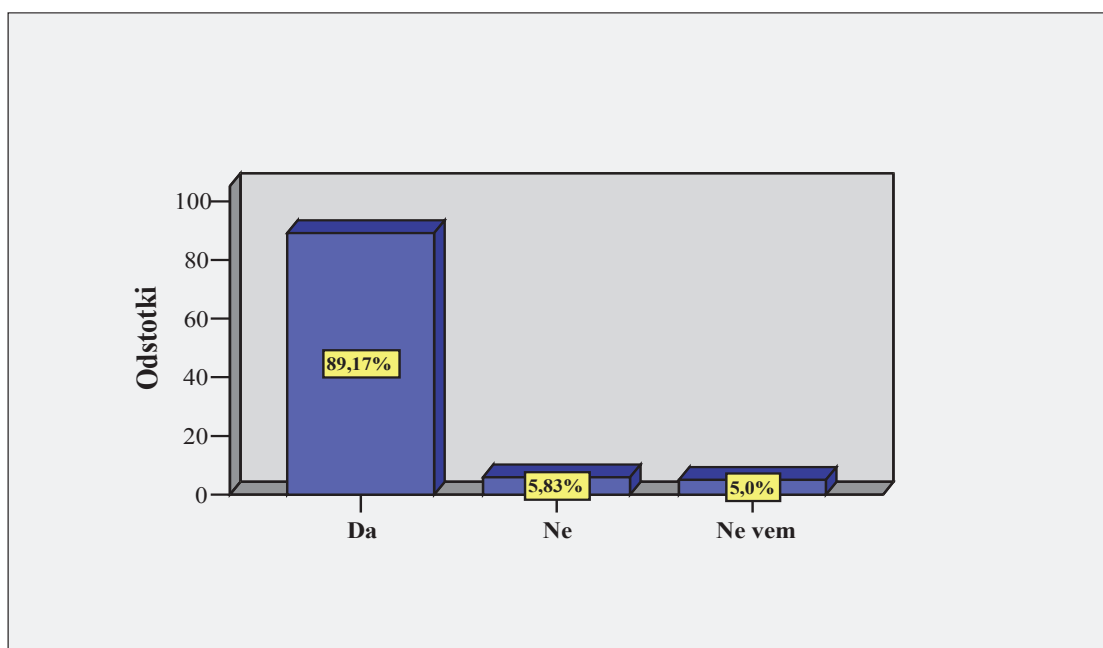
Slika 12: Pogostost črpanja evropskih sredstev

Enajsto vprašanje: »Ali menite, da zaposleni, ki znajo vsaj en tuj jezik, predstavljajo prednost za podjetje?«

Preglednica 11: Zaposleni z znanjem tujega jezika predstavljajo prednost za podjetje

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	107	89,2	89,2	89,2
	Ne	7	5,8	5,8	95,0
	Ne vem	6	5,0	5,0	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Ker sem sama mnenja, da zaposleni z znanjem vsaj enega tujega jezika predstavljajo prednost za podjetje, me je zanimalo, kakšno mnenje imajo zaposleni o tem. Kar 107 anketirancev (89,2 odstotkov) se z menoj strinja in meni, da zaposleni, ki znajo tuje jezike predstavljajo prednost za podjetje, sedem (5,8 odstotkov) jih je odgovorilo, da takšni zaposleni ne predstavljajo nobene prednosti za podjetje, šest anketirancev (5,0 odstotkov) pa je bilo neopredeljenih.

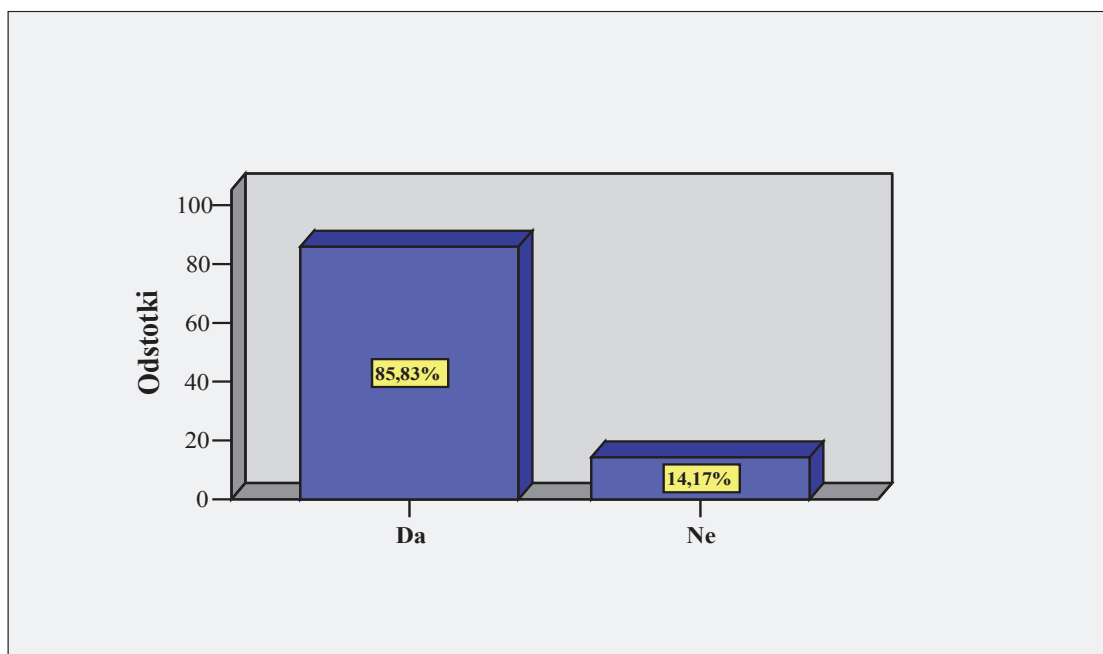
Slika 13: Zaposleni z znanjem tujega jezika predstavljajo prednost za podjetje

Dvanajsto vprašanje: »Ali je za Vas pomembno vseživljensko jezikovno izobraževanje?«

Preglednica 12: Pomembnost vseživljenskega jezikovnega izobraževanja

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	103	85,8	85,8	85,8
	Ne	17	14,2	14,2	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Iz preglednice 12 je razvidno, da so 103 anketiranci (85,8 odstotkov) izbrali odgovor »da«, sedemnajst vprašanih (14,2 odstotkov) pa se je odločilo za odgovor »ne«. Glede na ta rezultat lahko sklepam, da je jezikovno izobraževanje skozi celoten proces življenja zelo pomembno in da se tega zaposleni v podjetju Gorenje tudi zavedajo.

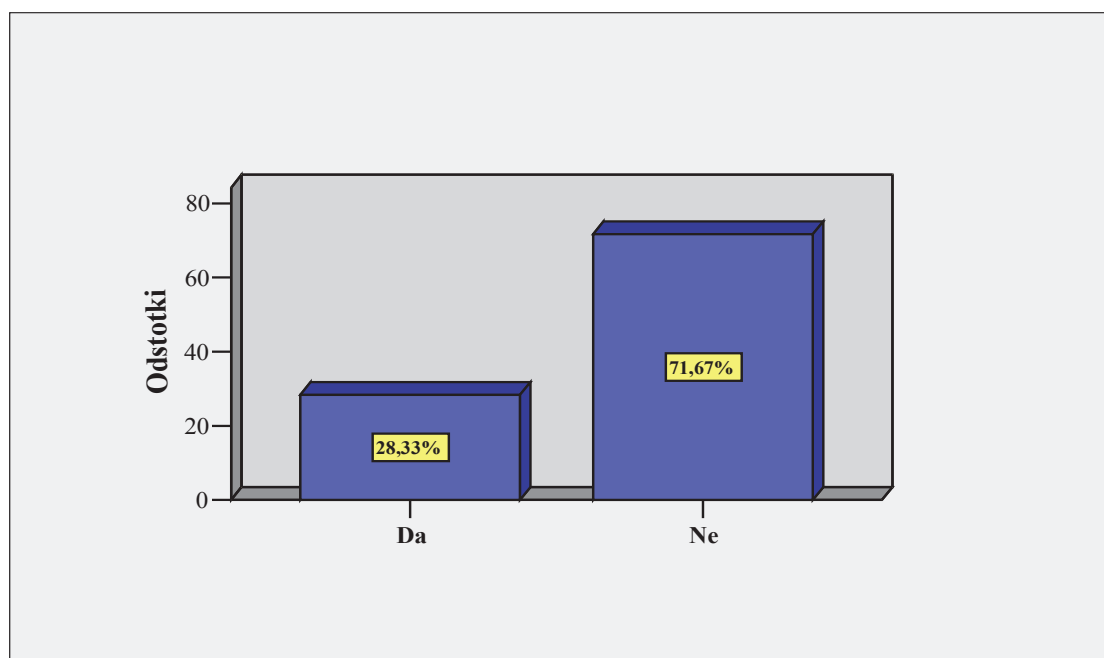
Slika 14: Pomembnost vseživljenskega jezikovnega izobraževanja

Trinajsto vprašanje: »Ali se učite kakšen tuj jezik tudi izven svojega delovnega časa za osebne potrebe?«

Preglednica 13: Učenje tujih jezikov za osebne potrebe

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Da	34	28,3	28,3	28,3
	Ne	86	71,7	71,7	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Glede na to, da so jeziki v današnjem svetu čedalje bolj pomembni, ne samo v gospodarstvu temveč tudi za osebne potrebe, me je zanimalo, če se anketiranci učijo tuje jezike tudi izven svojega delovnega časa. Odgovor je bil sledeč, da se kar 71,7 odstotkov vprašanih ne uči nobenega jezika, 28,3 odstotka anketirancev pa se uči tuj jezik za osebne potrebe. To je zelo dobrodošlo tako za podjetje kot za vsakega posameznika.

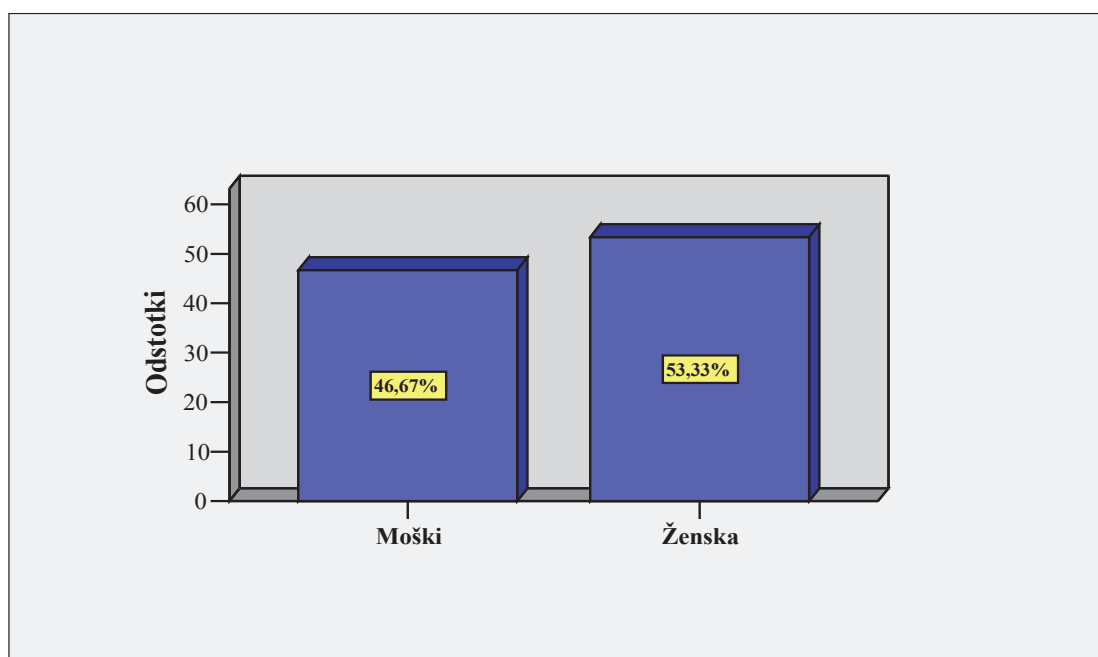
Slika 15: Učenje tujih jezikov za osebne potrebe

Spol

Preglednica 14: Spol

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Moški	56	46,7	46,7	46,7
	Ženska	64	53,3	53,3	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

V moji anketi je sodelovalo 56 moških (46,7 odstotkov) in 64 žensk (53,3 odstotkov).

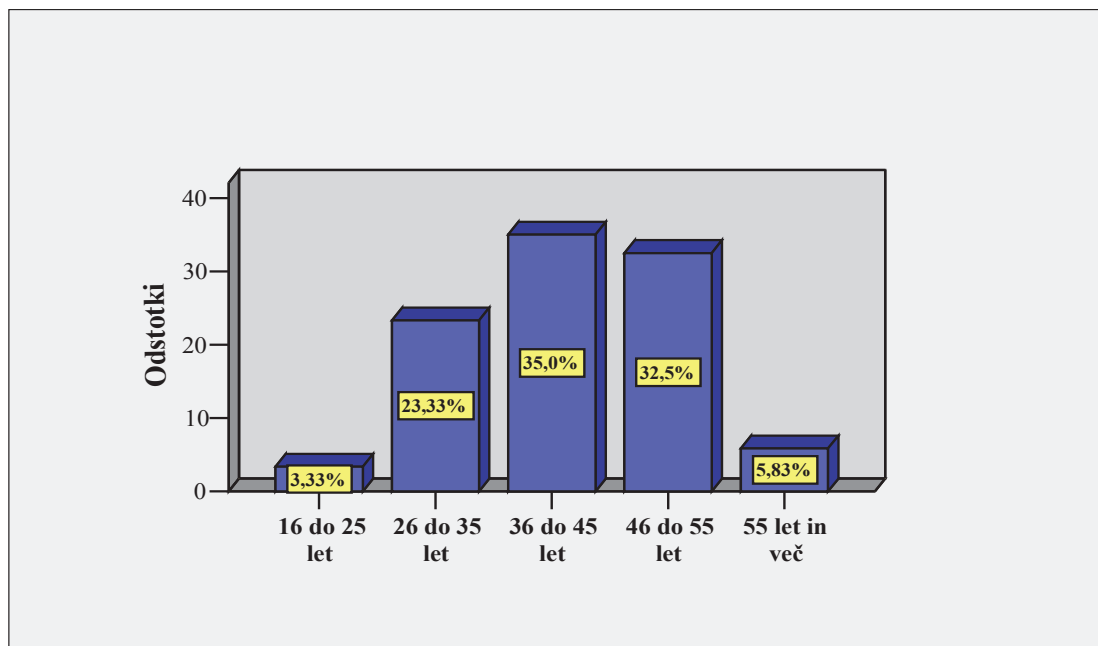

Slika 16: Spol

Preglednica 15: Starost

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	16 do 25 let	4	3,3	3,3	3,3
	26 do 35 let	28	23,3	23,3	26,7
	36 do 45 let	42	35,0	35,0	61,7
	46 do 55 let	39	32,5	32,5	94,2
	55 let in več	7	5,8	5,8	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Vprašanje o starosti sem razdelila na pet parametrov. Največ vprašanih je bilo starih od 36 do 45 let (35,0 odstotkov), na drugem mestu z 32,5 odstotki so bili anketiranci stari od 46 do 55 let, sledili so vprašani stari med 26 in 35 let (23,3 odstotkov). Na predzadnjem mestu so bili stari 55 let in več z 5,8 odstotki, na zadnjem mestu pa so bili anketiranci, stari med 16 in 25 let (3,3 odstotke).

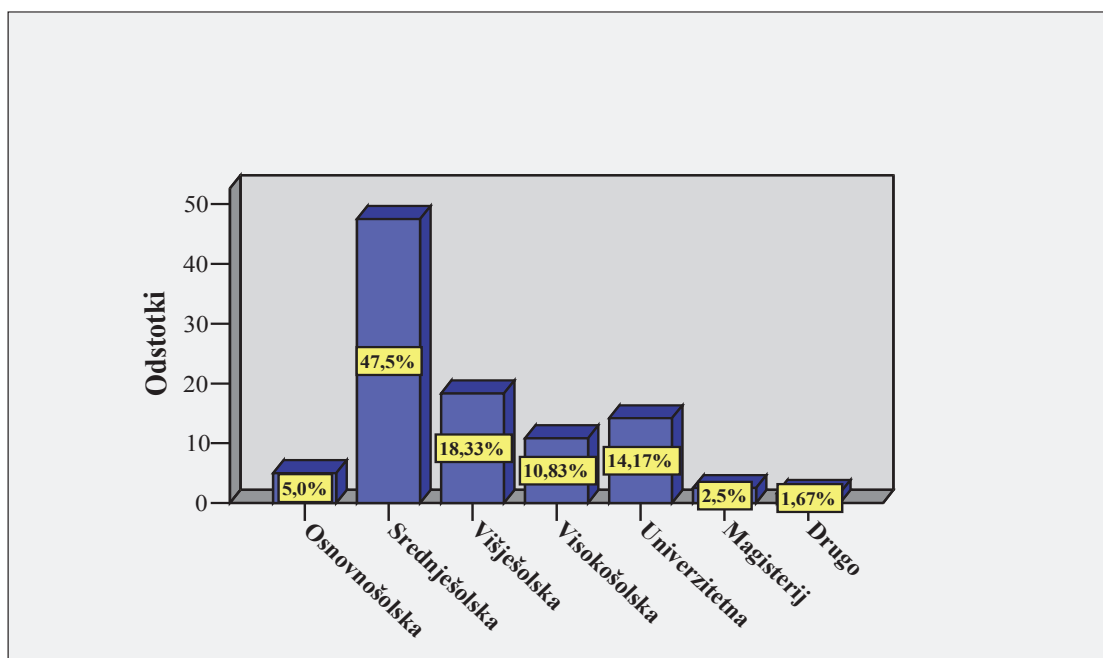
Slika 17: Starost

Izobrazba

Preglednica 16: Izobrazba

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Osnovnošolska	6	5,0	5,0	5,0
	Srednješolska	57	47,5	47,5	52,5
	Višješolska	22	18,3	18,3	70,8
	Visokošolska	13	10,8	10,8	81,7
	Univerzitetna	17	14,2	14,2	95,8
	Magisterij	3	2,5	2,5	98,3
	Drugo	2	1,7	1,7	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Največ anketirancev ima srednješolsko stopnjo izobrazbe (47,5 odstotkov), sledi 22 vprašanih z višješolsko izobrazbo (18,3 odstotkov), nato anketiranci, ki imajo univerzitetno stopnjo izobrazbe (14,2 odstotka). Vprašanih z visokošolsko izobrazbo je bilo trinajst (10,8 odstotkov), nekaj jih je bilo tudi z osnovnošolsko (5,0 odstotkov), magisterij pa imajo opravljen trije anketiranci (2,5 odstotka). Ena oseba nima dokončane osnovne šole in ena ima zaključeno specializacijo.

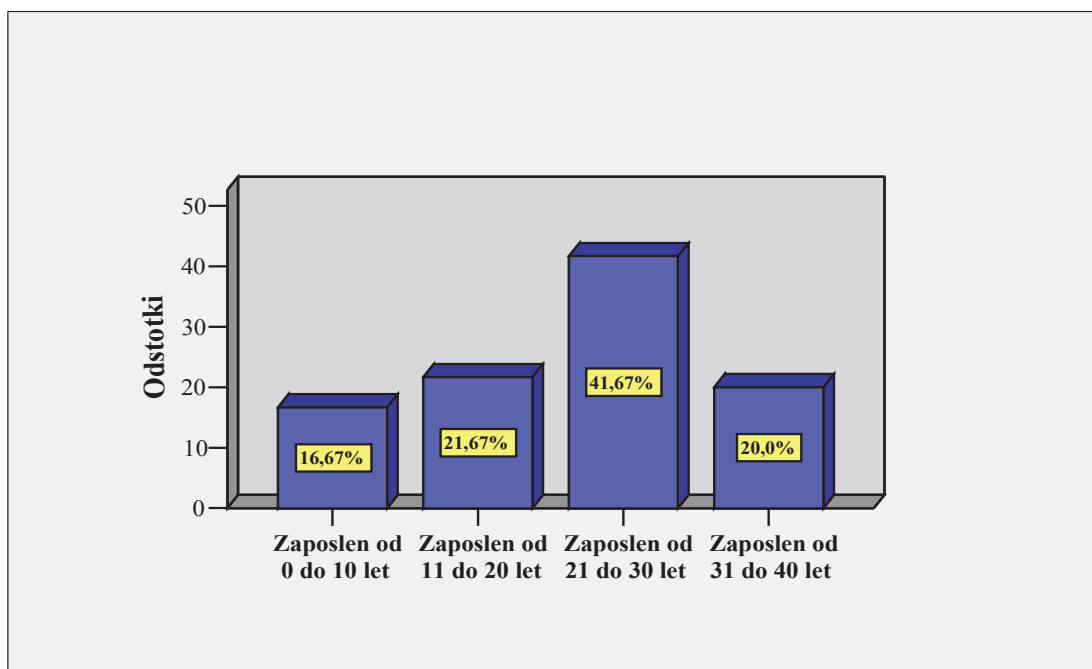

Slika 18: Izobrazba

Preglednica 17: Status

		Frekvence	Deleži	Veljavni deleži	Kumulativni deleži
Veljavno	Zaposlen od 0 do 10 let	20	16,7	16,7	16,7
	Zaposlen od 11 do 20 let	26	21,7	21,7	38,3
	Zaposlen od 21 do 30 let	50	41,7	41,7	80,0
	Zaposlen od 31 do 40 let	24	20,0	20,0	100,0
	Skupaj	120	100,0	100,0	

Pri tem vprašanju je bilo največ anketirancev, ki so zaposleni od 21 do 30 let (41,7 odstotkov), na drugem mestu je 26 vprašanih (21,7 odstotkov), ki so zaposleni od 11 do 20 let, 24 jih je takšnih, ki so zaposleni od 31 do 40 let in na zadnjem mestu s 16,7 odstotki so tisti, ki so zaposleni od 0 do 10 let.

Slika 19: Status

9.4.3 Rezultati raziskave

V empiričnem delu zaključne projektne naloge sem izvedla anketo na temo vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja v podjetju Gorenje, d. d. To podjetje sem izbrala predvsem iz dveh razlogov. Prvi in glavni razlog je bil, da je Gorenje, d. d. največji neto slovenski izvoznik, saj izvozi kar 90 % konsolidiranih čistih prihodkov od prodaje, prav tako podjetje spada med vodilne evropske izdelovalce aparatov za dom. Drugi razlog je bil, da sem v srednji šoli v obravnavanem podjetju opravljala kar dve praksi in počitniško delo, tako da sem si v tem času pridobila kar nekaj poznanstev, ki so mi pripomogle pri razdelitvi anket med zaposlenimi v podjetju.

Raziskava je pokazala, da se zaposleni v podjetju Gorenje, d. d., zavedajo, kako pomembni so jeziki v današnjem času. Večina jih meni, da današnje izobraževalne ustanove v primerjavi s preteklostjo dajejo več poudarka na učenju tujih jezikov, kar je zelo pomembno saj se tako Slovenija kot Evropska unija trudita, da bi čim več ur namenjenih za učenje tujih jezikov, vnesla v vzgojno-izobraževalni sistem. Analiza je najbolj zaskrbljujoče rezultate pokazala pri vprašanju aktivno govorečih jezikov pri zaposlenih, saj od vseh anketiranih aktivno govori en tuj jezik samo 45 odstotkov anketirancev. Kar 39,2 odstotka vprašanih ne govori nobenega jezika. Menim, da je razlog za takšen slab rezultat predvsem to, da ima skoraj polovica mojih anketirancev srednješolsko izobrazbo, kajti z višjo pridobljeno stopnjo izobrazbe ne pridobivaš samo strokovnega znanja, temveč bogatiš tudi svoje znanje na področju tujih jezikov. Delodajalec bi moral zmanjšati odstotek tistih, ki ne govorijo nobenega tujega jezika, v kar bi moral vložiti več energije in sredstev, saj se v času globalizacije vse bolj kaže potreba po znanju vsaj enega svetovnega jezika.

Ko sem pregledovala rezultate ankete sem ugotovila, da večina mlajših in tistih, ki so zaposleni do 10 let, govori več kot le en tuj jezik, prav tako se jih več uči tuj jezik izven delovnega časa za osebne potrebe v primerjavi s starejšimi anketiranci.

9.5 Preverjanje hipotez

Hipoteza 1

Predpostavljam, da se zaposleni v podjetju Gorenje, d. d., Velenje, zavedajo pomembnosti znanja tujih jezikov v današnjem času.

S to hipotezo sem želela ugotoviti, ali se zaposleni v največjem slovenskem neto izvoznem podjetju zavedajo pomembnosti znanja tujih jezikov. Hipotezo potrjujem, saj je raziskava pokazala, da je anketirancev, ki se s podano izjavo strinjajo, kar 95,8 odstotkov. To pomeni, da se zaposleni v podjetju Gorenje, d. d., dobro zavedajo pomena jezikovnega znanja tujih jezikov. To je seveda nadvse pomembno, saj je znanje tujih jezikov pogoj za sodelovanje

Raziskava

podjetja s tujimi poslovnimi partnerji. Tistih, ki pa se pomembnosti znanja tujih jezikov manj zavedajo, je le 4,2 odstotka.

Hipoteza 2

Predpostavljam, da zaposleni pri svojem delu potrebujejo in uporabljajo znanje vsaj enega tujega jezika.

Glede na to, da je znanje tujih jezikov v podjetjih že nujna stvar, sem s to hipotezo želela ugotoviti, ali zaposleni v Gorenju, d. d., uporabljajo tuj jezik pri svojem delu. Hipotezo lahko potrdim, saj je iz raziskave razvidno, da 67,5 odstotka anketirancev potrebuje in uporablja tuj jezik pri delu v podjetju. 32,5 odstotka vprašanih tujega jezika ne potrebuje za opravljanje dela.

Hipoteza 3

Predpostavljam, da se večina zaposlenih udeležuje tečajev tujih jezikov, ki jih organizira podjetje.

Ker so za podjetje in njegovo uspešno poslovanje ključni ustrezno izobraženi zaposleni z dobrim znanjem tujih jezikov, sem v tej hipotezi predvidevala, da se večina zaposlenih udeležuje tečajev, ki jih organizira podjetje. Vendar hipoteze ne morem ne potrditi ne zavreči, saj je točno polovica anketirancev odgovorila, da se je že udeležila tečajev tujih jezikov, polovica se jih do sedaj še ni. Menim, da so odstotki za pozitiven odgovor vseeno premajhni, saj bi moral vsak zaposlen, ki ima možnost udeležbe na tečajih tujih jezikov, to tudi izkoristiti.

Hipoteza 4

Predpostavljam, da so zaposleni seznanjeni z obstojem evropskih sredstev, ki jih dobi delodajalec za podpiranje izobraževanja tujih jezikov za svoje zaposlene.

S hipotezo sem želela ugotoviti, ali so zaposleni osveščeni o evropskih sredstvih, ki jih dobi njihov delodajalec za podpiranje izobraževanja tujih jezikov. Hipotezo zavračam, saj je le 30,0 odstotka anketirancev vedelo za omenjena sredstva. Kar 70,0 odstotkov vprašanih za evropska sredstva v ta namen še ni slišalo.

Hipoteza 5

Predpostavljam, da zaposlena oseba, ki govori vsaj en tuj jezik predstavlja prednost za podjetje.

Raziskava je pokazala, da lahko hipotezo potrdim, saj se je z menoj strinjalo kar 89,2 odstotka vprašanih. 5,8 odstotkov anketirancev je bilo mnenja, da znanje tujih jezikov ne predstavlja nobene prednosti podjetju, 5,0 odstotkov ljudi je bilo nevtralnih.

Hipoteza 6

Predpostavljam, da se zaposleni zavedajo pomembnosti vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja.

S to hipotezo sem želela ugotoviti, ali se zaposleni zavedajo, kako pomembno je danes vseživljenjsko jezikovno izobraževanje. Tako je raziskava pokazala, da lahko hipotezo potrdim, saj se kar 85,8 odstotka anketirancev zaveda pomembnosti izobraževanja tujih jezikov skozi celoten življenjski proces. Za 14,2 odstotka vprašanih vseživljenjsko jezikovno izobraževanje ni pomembno.

10 SKLEP

Evropska komisija (2010) navaja, da živimo v obdobju svetovne komunikacije. Valuta te komunikacije je jezik. Strokovnjaki ocenjujejo, da se danes na svetu govori od 5000 do 10000 različnih jezikov. Dvanajst najbolj razširjenih jezikov govori približno tri petine človeštva, 30 najbolj razširjenih pa več kot tri četrtine sveta. Frank Smith, psiholingvist, pravi: »En jezik vas postavi na hodnik življenja, dva jezika pa vam odpreta vsa vrata na tej poti.« S tem, ko se svet krči in postaja svetovna vas ter postopoma prerašča v mednarodno skupnost človeštva, postaja potreba po medkulturnem dialogu in razumevanju vedno pomembnejša. Južnoafriški vodja Nelson Mandela meni, da samo en sporazumevalni jezik ni dovolj: »Če s človekom govorite v jeziku, ki ga razume, bo to prišlo v njegovo glavo. Če govorite z njim v njegovem jeziku, bo to prišlo do njegova srca.

Jezik je živ organizem. Že dolgo velja, da je poleg svojega maternega jezika, dobro znati tudi druge tuje jezike. Ker pa je jezikovno znanje pogoj za odličnost, sem se odločila, da projektno nalogo posvetim prav tej temi.

Raziskava, ki sem jo opravila v podjetju Gorenje, d. d., zagotovo ne kaže popolne slike o vseživljenjskem jezikovnem izobraževanju v podjetju. Sodelujočih je bilo približno 1 odstotek vseh zaposlenih. Ravno zaradi tega ne morem natančno določiti, koliko zaposlenih uporablja tuj jezik na delovnem mestu in ali delodajalci dovolj pogosto črpajo evropska sredstva, ki so namenjena za podpiranje izobraževanja tujih jezikov svojih zaposlenih, saj ti podatki niso zanesljivi kazalci situacije v obravnavanem podjetju.

Iz ocene anketnih odgovorov lahko povzamem, da se zaposleni precej dobro zavedajo pomembnosti znanja tujih jezikov. Zavedajo se, da so jeziki pomembni, tako za njih same kot tudi za celotno podjetje. Kar 89,2 odstotka vprašanih meni, da zaposleni z znanjem vsaj enega tujega jezika pripomorejo k večji in boljši učinkovitosti podjetja.

Podjetje se zaveda, da moč izvira iz znanja, zato si nenehno prizadevajo za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje svojih zaposlenih. Njihovo izobraževanje temelji na konceptu »Učeče se podjetje«. Čedalje več zaposlenih se vključuje v različna izobraževanja s poudarkom na vodenju, kakovosti, spremembah tehnologij in predvsem s poudarkom na tujih jezikih. Ker so mladi kadri za podjetje najpomembnejši, veliko pozornost namenijo prav njim. Gorenje, d. d., svoje zaposlene spodbuja pri učenju tujih jezikov, zato organizira tečaje. V podjetju se izvajajo tako skupinski kot individualni tečaji tujih jezikov. V anketi me je zanimalo, koliko anketirancev se je že udeležilo teh tečajev in polovica je pritrdila, polovica pa se jih ni še nikoli udeležila. Menim, da je ta odstotek vprašanih, ki so se udeležili tečaja še vedno premajhen, saj bi moral vsak zaposleni izkoristiti možnost izobraževanja, ki mu jo ponuja podjetje in se teh tečajev udeležiti.

Kot sem že omenila, zaključkov te raziskave ne gre posploševati. Ugotovitve so lahko spodbuda za podjetje samo kot tudi za zaposlene in ostale posameznike, saj je vlaganje v učenje jezikov in posledično dobro znanje tujega jezika, vsekakor uspešna naložba za celo življenje, saj investiranje v znanje izplača najvišje obresti.

»Miselnost, da se izobraževanje posameznika preneha s končanjem šolanja je že zdavnaj preživeta,« meni Bohinc (b. l.). »Vseživljenjsko izobraževanje je edina garancija za varnost prihodnosti.« (Palčič 2008) Prinaša koristi tako za posameznike kot za celotno družbo. Posameznikom omogoča, da se lažje vključijo v družbo, so bolj informirani, kreativni, inovativni, prav tako pa s tem povečuje njihovo učinkovitost na delovnem mestu in možnost za zaposlitev.

»Znanje je zaklad, ki venomer spremlja svojega lastnika.« (Kitajski pregovor)

VIRI IN LITERATURA

- Albreht, Mojca. 2008. *Znanje – dragocena substanca vsakega posameznika*.
[Http://www.portalznanja.com/izobrazevalne-vsebine/clanki/Default.aspx?n=203](http://www.portalznanja.com/izobrazevalne-vsebine/clanki/Default.aspx?n=203) (6. 11. 2010).
- Bohinc, Rado. B. I. *Vloga univerz v vseživljenjskem učenju*.
[Http://www.mvzt.gov.si/fileadmin/mvzt.gov.si/pageuploads/doc/dokumenti_visokosolstvo/konferenca_LLL/Govor_Bohinc.pdf](http://www.mvzt.gov.si/fileadmin/mvzt.gov.si/pageuploads/doc/dokumenti_visokosolstvo/konferenca_LLL/Govor_Bohinc.pdf) (5. 12. 2010).
- Brezplačni spletni slovarji Pons. B. I. *Pons klik za klikom*. [Http://www.pons.si/pons-klik-klikom-p-1265.php](http://www.pons.si/pons-klik-klikom-p-1265.php) (13. 11. 2010).
- CMEPIUS. 2011. *Evropsko jezikovno priznanje 2011*. [Http://www.cmepius.si/razpis-ejp-2011.aspx](http://www.cmepius.si/razpis-ejp-2011.aspx) (20. 6. 2011).
- Čakarun, Sanja. 2010. *Čim prej, tem bolje*. [Http://zurnal24.si/otrok/tuji-jeziki-usenje-otrok-mozgani-190393/clanek](http://zurnal24.si/otrok/tuji-jeziki-usenje-otrok-mozgani-190393/clanek) (10. 11. 2010).
- Dohmen, Gunther. 1996. *Lifelong learning: guidelines for a modern education policy*. Bonn: Federal Ministry of Education, Science, Research and Technology.
- Europa. 2007. *Globalna angleščina ne zadostuje za globalno poslovanje*.
[Http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1368&format=HTML&aged=0&language=SL&guiLanguage=en](http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/1368&format=HTML&aged=0&language=SL&guiLanguage=en) (12. 11. 2010).
- Evropska komisija. 2008a. *Učenje jezikov naj se ne neha s šolo*.
[Http://ec.europa.eu/news/culture/080918_1_sl.htm](http://ec.europa.eu/news/culture/080918_1_sl.htm) (15. 10. 2010).
- Evropska komisija. 2008b. *Sprechen Sie Deutsch?*
[Http://ec.europa.eu/news/culture/080201_2_sl.htm](http://ec.europa.eu/news/culture/080201_2_sl.htm) (12. 11. 2010).
- Evropska komisija. 2010. *Kako se lahko naučite tujih jezikov*. Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije.
[Http://ec.europa.eu/languages/documents/publications/learn_sl.pdf](http://ec.europa.eu/languages/documents/publications/learn_sl.pdf) (12. 11. 2010).
- Gorenje, d. d., Velenje. B. I. *Vizija, poslanstvo in strategija Skupine Gorenje*.
[Http://www.gorenjegroup.com/si/skupina_gorenje/vizija_poslanstvo_vrednote](http://www.gorenjegroup.com/si/skupina_gorenje/vizija_poslanstvo_vrednote) (15. 11. 2010).
- Hozjan, Boštjan. 2008a. *Najboljša investicija za otroka je vpis v jezikovno šolo*.
[Http://dat.si/publikacije/Article/Najbolj-a-investicija-za-otroka-je-vpis-v-jezikovno--olo/167](http://dat.si/publikacije/Article/Najbolj-a-investicija-za-otroka-je-vpis-v-jezikovno--olo/167) (10. 11. 2010).
- Hozjan, Boštjan. 2008b. *Au-pair – najcenejši način za učenje tujih jezikov*.
[Http://dat.si/publikacije/Article/Au-pair---najcenej-i-na--269-in-za-u--269-enje-tujih-jezikov/163](http://dat.si/publikacije/Article/Au-pair---najcenej-i-na--269-in-za-u--269-enje-tujih-jezikov/163) (13. 11. 2010).
- Hozjan, Boštjan. 2008c. *Šola jezikov in jezikovni tečaji – kjerkoli in kadarkoli*.
[Http://dat.si/publikacije/Article/-ola-jezikov-in-jezikovni-te--269-aji---kjerkoli-in-kadarkoli/158](http://dat.si/publikacije/Article/-ola-jezikov-in-jezikovni-te--269-aji---kjerkoli-in-kadarkoli/158) (13. 11. 2010).
- Jelenc, Sabina. 1996. *ABC izobraževanja odraslih*. Ljubljana: Andragoški center Republike Slovenije.
- Jelenc, Zoran. 1998. *Vseživljenjsko izobraževanje in vseživljenjsko učenje*. Ljubljana: Andragoški center Republike Slovenije.

- Kač, Liljana. 2009a. *Obvezni drugi tuji jezik v osnovni šoli: nuja na poti do večjezičnosti ter priložnost za oblikovanje šolske politike učenja jezikov*. [Http://www.sodobna-pedagogika.net/index.php?option=com_content&task=view&id=1040&Itemid=26](http://www.sodobna-pedagogika.net/index.php?option=com_content&task=view&id=1040&Itemid=26) (12. 11. 2010).
- Kač, Liljana. 2009b. *Poročilo o izvajanju poskusa postopno uvajanje obveznega drugega tujega jezika v osnovne šole*. [Http://www.zrss.si/pdf/_2TJ%20-%20PRVO%20VMESNO%20POROCILO-1.pdf](http://www.zrss.si/pdf/_2TJ%20-%20PRVO%20VMESNO%20POROCILO-1.pdf) (12. 11. 2010).
- Lepšina, Alijana. 2008. *Vseživljenjsko učenje in izobraževanje*. [Http://www.revija.mojedelo.com/znanje/vsezivljenjsko-ucenje-in-izobrazevanje-935.aspx](http://www.revija.mojedelo.com/znanje/vsezivljenjsko-ucenje-in-izobrazevanje-935.aspx) (15. 10. 2010).
- Longworth, Norman. 1995. *Vseživljenjsko učenje – koncept preživetja za 21. stoletje*. Ljubljana: Andragoški center Republike Slovenije.
- M. Č. 2010. *Naučite otroka tujega jezika*. [Http://www.zurnal.org/otrok/naucite-ga-tujega-jezika-172305/clanek](http://www.zurnal.org/otrok/naucite-ga-tujega-jezika-172305/clanek) (10. 11. 2010).
- Milinkovič, Slađana. 2007. *Vseživljenjsko učenje*. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.
- Oddelek za jezikovno politiko Strasbourg. B. 1. *Prerez politike jezikovnega izobraževanja*. Republika Slovenija, Ministrstvo za šolstvo in šport.
- Palčič, Damjan. 2005. *Pomen znanja tujih jezikov*. [Http://www.revija.mojedelo.com/znanje/pomen-znanja-tujih-jezikov-355.aspx](http://www.revija.mojedelo.com/znanje/pomen-znanja-tujih-jezikov-355.aspx) (20. 10. 2010).
- Palčič, Damjan. 2008. *Vseživljenjsko učenje je edina stalnica za kariero*. [Http://www.portalznanja.com/izobrazevalne-vsebine/clanki/Default.aspx?n=208](http://www.portalznanja.com/izobrazevalne-vsebine/clanki/Default.aspx?n=208) (6. 11. 2010).
- Petrovčič, Peter. 2006. *Vlivanje znanja v glavo*. [Http://mladina.si/mednik/200651/clanek/slo-tema--peter_petrovcic/](http://mladina.si/mednik/200651/clanek/slo-tema--peter_petrovcic/) (13. 11. 2010).
- Portal Evropske unije. B. 1. *Izobraževanje, usposabljanje, mladina*. [Http://europa.eu/pol/educ/index_sl.htm](http://europa.eu/pol/educ/index_sl.htm) (10. 11. 2010).
- Rižnar, Igor. 2010. Hrabri novi svet: Izzivi jezika stroke v 21. stoletju. *Management* 5 (1): 89–92.
- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. 2007. *Strategija vseživljenjskosti učenja v Sloveniji*. [Http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.../Strategija_vsezivljensko_izob_p1.doc](http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.../Strategija_vsezivljensko_izob_p1.doc) (15.1.2011).
- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. B. 1. a. *Predšolska vzgoja*. [Http://www.mss.gov.si/si/solstvo/predsolska_vzgoja/](http://www.mss.gov.si/si/solstvo/predsolska_vzgoja/) (20. 10. 2010).
- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. B. 1. b. *Osnovnošolsko izobraževanje*. [Http://www.mss.gov.si/si/solstvo/osnovnosolsko_izobrazevanje/](http://www.mss.gov.si/si/solstvo/osnovnosolsko_izobrazevanje/) (20. 10. 2010).
- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. B. 1. c. *Evropski center za moderne jezike v Gradcu*. [Http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/evropski_center_za_moderne_jezike_v_gradcu/](http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/evropski_center_za_moderne_jezike_v_gradcu/) (15. 1. 2011).

- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. B. l. č. *Dinamika jezikovnega izobraževanja z vidika mednarodnega sodelovanja*.
[Http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/uvod/](http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/uvod/) (15. 1. 2011).
- RS Ministrstvo za šolstvo in šport. B. l. d. *Evropsko leto jezikov*.
[Http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/evropsko_leto_jezikov/](http://www.mss.gov.si/si/solstvo/razvoj_solstva/jezikovno_izobrazevanje/evropsko_leto_jezikov/) (15. 1. 2011).
- Turk, Dunja. 2007. *Med sproščanjem ekspresno do znanja jezika*.
[Http://www.finance.si/189235/Med_spro%B9%E8anjem_ekspresno_do_znanja_jezika](http://www.finance.si/189235/Med_spro%B9%E8anjem_ekspresno_do_znanja_jezika) (13. 11. 2010).
- Turk, Klara. 2009. *Vseživljenjsko učenje v času demografskih sprememb*. Diplomsko delo, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta.
- Tuš, Jadranka. 2009. *Teden vseživljenjskega učenja*.
[Http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=2338](http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?ID=2338) (15. 10. 2010).
- Vrezovnik, Barbara. 2009. *Na potovanje po novo znanje*.
[Http://www.potovanjainstil.si/article/show/51](http://www.potovanjainstil.si/article/show/51) (13. 11. 2010).
- Zavod Republike Slovenija za zaposlovanje. B. l. *Izobraževanje odraslih*.
[Http://www.ess.gov.si/tujci/izobrazevanje_in_usposabljanje_v_sloveniji/izobrazevanje_o_drastlih](http://www.ess.gov.si/tujci/izobrazevanje_in_usposabljanje_v_sloveniji/izobrazevanje_o_drastlih) (22. 10. 2010).

PRILOGE

Priloga 1 Anketni vprašalnik

ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni! Sem Maja Silovšek, absolventka Fakultete za management v Kopru in pripravljam zaključno projektno nalogo na temo **vseživljenjskega jezikovnega izobraževanja**. Praktični del naloge zajema podjetje Gorenje, d.d. in njegove zaposlene. Zato bi Vas prosila, da si vzamete nekaj časa in izpolnite anketo. Anketa je anonimna, uporabljena pa bo izključno za analizo podatkov v moji diplomski nalogi. Za sodelovanje se Vam najlepše zahvaljujem.

1. Ali menite, da je znanje tujih jezikov pomembno?

- a) Da
- b) Ne

2. Ali po Vašem mnenju danes izobraževalne ustanove (šole, fakultete) dajejo več ali manj poudarka znanju tujih jezikov v primerjavi s preteklostjo?

- a) Več
- b) Manj
- c) Enako

3. Zakaj menite, da v preteklosti ni bilo večjih zahtev po znanju tujih jezikov v primerjavi s sedanostjo? (odgovorite le tisti, ki ste na prejšnje vprašanje odgovorili z več)

- a) Slabša strokovnost predavateljev
- b) Slabše zanimanje za tuje jezike
- c) Ni bilo računalnikov
- d) Manj tujih televizijskih programov
- e) Slabše logistične povezave po svetu
- f) Drugo _____

4. Koliko tujih jezikov aktivno govorite?

- a) Nobenega
- b) Enega
- c) Dva
- d) Tri
- e) Štiri in več

5. Kako se, po Vašem mnenju, nekdo lahko najhitreje nauči tujega jezika?

- a) S spremljanjem tujih programov po televiziji
- b) Z brskanjem po internetu
- c) Z izobraževanjem v šoli
- d) Z jezikovnimi kompleti, ki ponujajo avdiovizualno učenje (npr. Pons)
- e) Pri mednarodni izmenjavi dijakov/šolencev
- f) S študijem v tujini
- g) Z delom v tujini
- h) S potovanjem po tujih deželah
- i) S tečaji tujega jezika
- j) Z metodo »vlivanja znanja v glavo« (učenje v alfa stanju)

Priloga I

- k) Z igranjem igrice prek računalnika, igralne konzole...
- l) Drugo _____

6. Ali pri svojem delu v podjetju potrebujete znanje tujih jezikov?

- a) Da
- b) Ne

7. Ali ste se kdaj udeležili tečaja tujega jezika, ki ga je organiziralo Vaše podjetje?

- a) Da
- b) Ne

8. Ali menite, da jezikovni tečajji pripomorejo k večji učinkovitosti Vašega podjetja?

- a) Da
- b) Ne

9. Ali veste, da obstajajo evropska sredstva, ki jih dobi delodajalec za podpiranje izobraževanja tujih jezikov svojih zaposlenih?

- a) Vem
- b) Ne vem

10. Ali menite, da delodajalci dovolj pogosto črpajo tovrstna evropska sredstva?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

11. Ali menite, da zaposleni, ki znajo vsaj en tuj jezik, predstavljajo prednost za podjetje?

- a) Da
- b) Ne
- c) Ne vem

12. Ali je za Vas pomembno vseživljenjsko jezikovno izobraževanje?

- a) Da
- b) Ne

13. Ali se učite kakšen tuj jezik tudi izven svojega delovnega časa za osebne potrebe?

- a) Da
 - b) Ne
-

Spol

- a) Moški
- b) Ženska

Starost

- a) 16 do 25 let
- b) 26 do 35 let
- c) 36 do 45 let
- d) 46 do 55 let
- e) 55 let in več

Izobrazba

- a) Osnovnošolska
- b) Srednješolska
- c) Višješolska
- d) Visokošolska
- e) Univerzitetna
- f) Magisterij
- g) Doktorat
- h) Drugo _____

Status

- a) Zaposlen od 0 do 10 let
- b) Zaposlen od 11 do 20 let
- c) Zaposlen od 21 do 30 let
- d) Zaposlen od 31 do 40 let